

PROTOKOLLUTSKRIFT

SYNODEN 2008

INNHALDSFORTEGNELSE

UTSENDINGER TIL SYNODEN 2008:.....	3
KOMITÉFORDELING:	6
SAK 4: STATISTIKK.....	10
SAK 24: PROTOKOLL FRA SYNODERÅDET	10
SAK 14: SENIORPOLITIKK I FRIKIRKEN.....	12
SAK 3: ØKONOMI.....	12
SAK 5: OM SYNODEFORMANN PÅ HELTID.....	12
SAK 9: OPPSIGELSE OG AVSKJED I FRIKIRKEN, §§ 6 OG 9.....	13
SAK 10: REGLEMENT FOR SAMMENSLÅING AV MENIGHETER	15
SAK 17: LOKALISERING AV SYNODEKONTORET	16
SAK 1: SYNODESTYRETS MELDING	16
SAK 2.3: TREÅRSMELDING FRA FRIKIRKENS INFORMASJONS- OG MEDIAAVDELING.....	17
SAK 15: STRUKTUR KIRKENS FELLESARBEID	18
SAK 12: FORFATNING OG REGLEMENT FOR SYNODE OG PRESBYTERIUM – REDAKSJONELLE ENDRINGER.....	19
SAK 20: BETEGNELSENE PRESBYTERIUM OG SYNODE	21
SAK 8: REGLEMENT FOR ELDSTERÅDET – KALL AV ELDSTE	22
SAK 16: KIRKEN OG KLIMAUTFORDRINGENE.....	22
SAK 2.6: TREÅRSMELDING FOR FRIBU NASJONALT – SLUTTRAPPORT 2005-2007	23
SAK 13: AVTALE MED DEN NORSKE KIRKE	23
SAK 2.1: TREÅRSMELDING FRA FRIKIRKENS ISRAELS- OG YTREMISJON	26
SAK 2.2: TREÅRSMELDING FRA LANDSMISJONEN	26
SAK 2.4: TREÅRSMELDING FRA FRIKIRKENS STUDIESENTER.....	27
SAK 2.5: TREÅRSMELDING FRA FREDTUN FOLKEHØYSKOLE.....	27
SAK 2.7: TREÅRSMELDING FRA FRIKIRKENS LØNNSUTVALG.....	28

SAK 7:	OM MEDLEMSKAP OG TILHØRIGHET, §§ 5, 7, 8 OG 9	28
SAK 6:	ENDRINGER I TILSYNSORDNINGEN.....	32
SAK 11:	REPRESENTASJON I PRESBYTERIESTYRET	36
SAK 23:	ELDSTE PÅ ÅREMÅL.....	37
SAK 18:	RETNINGSLINJER FOR LEDERVERV I MENIGHETENE.....	38
SAK 21:	DIAKONIPLAN.....	38
SAK 19:	OMLEGGING AV BRUK AV OFFENTLIGE TILSKUDD.....	40
SAK 1:	SYNODESTYRETS MELDING	42
SAK 22:	LITURGIREVISJON	45
SAK 25:	VALG	45
EVENTUELT		53

Merknad:

Protokollutskriften er i all hovedsak direkte utskrift av protokollen fra møtet. Den er imidlertid noe redigert i oppsett av innstillinger og vedtak. Alle vedtak er gjengitt med fete typer, øvrige forslag i normale typer. Enkelte steder er det endelige resultat ført samlet etter at de ulike voteringer er gjengitt.

SYNODEMØTET 2008

DEN EVANGELISK LUTHERSKE FRIKIRKE

6. – 10 NOVEMBER

Det 110. ordinære synodemøte ble holdt på Fredtun Folkehøyskole i Stavern.

Det konstituerende møte ble holdt torsdag 6. november kl. 19.00. Synodeformann Arnfinn Løyning ønsket velkommen.

Åpningssang ”Deg være ære”.

Innkalling ble referert og godkjent.

Det ble foretatt navneopprop. Ingen bemerkninger til utsendingenes habilitet.

Formannen erklærte det 110. ordinære synodemøte for åpnet.

Møtet sendte følgende hilsningstelegram:

H.M. Kong Harald V og H. M. Dronning Sonja

Det kongelige slott

Henrik Ibsens gate 1

0010 Oslo

Deres majesteter.

Under mottoet: ”Bilder av en ønsket framtid” er Den Evangelisk Lutherske Frikirke samlet til sitt 110 ordinære synodemøtet, denne gang i Stavern. Møtet sender sine hjerteligste hilsener til Kongen og Dronningen, idet vi ber om Guds velsignelse for den store gjerning dere begge står i.

Med vennlig hilsen

Synodemøtet i Den Evangelisk Lutherske Frikirke

v/synodeformann Arnfinn Løyning

Følgende hilste synodemøtet:

Dag Nygård fra Norges Kristne Råd, Jens Petter Johnsen fra Den norske kirke, Tove Rustan Skaar fra Høgskolen i Staffeldtsgate. Skriftlige hilsninger fra Normisjon v/ Rolf Kjøde og Det norske misjonsselskap v/ Kjetil Aano.

UTSENDINGER TIL SYNODEN 2008:

Arendal

Søren Nielsen
Gerd-Torun Rike

Bamble

Torbjørn Sundsdal

Odd Svein Grønsund

Bergen	Gerd Grønsund	Klepp	Lars Magne Ropstad
	Harald Bjørnøy Jostein Låstad Ingjerd Nøkling	Kraftverket	Gudmund Noddeland Myhren Hilde Løvdal
Bodø	Stein-Vegard Antonsen Hans Solheim	Kragerø	Niclas Bengtsson Jorunn Amundsen Einar Amundsen
Brunlanes	Arne Hersdal Ulf Børje Rahm Osvald Bakke	Kristiansand	Jan Gossner Gunnar Ringøen Lise Haugland Kjell Haugland Bente Ringøen Hegen Hans Jakob Nielsen
Bryne	Håvard Sandve Dag Haukland		
Bærum	Sverre Vik Jon-Gunnar Pettersen Thor-Arthur Stokstad	Levanger	Torbjørn Nordvoll Sigrunn Reitan
Bønes	Håvard Hollerud	Lillesand	Kirsti Jacobsen Odd Nordvoll Else Jorun Malmgård
Drammen	Oddvar Kvalsund Håkon Valen-Sendstad		
Drangedal/Tørdal	Lars Stian Tveit Lars Brekka	Lovund/Træna	Thor-Harry Nordvoll Øystein Thomassen
Flekkefjord	Kjell Mortensen Inger Fredheim	Lyngdal	Helge Hollerud Rolf Arne Torgersen Bernt Ove Bjørgsvik
Fredrikstad	Per Eriksen Karin Hansen Bente Sørbøe	Lørenskog	Frank Ersvik Sven Aasmundtveit
Gjerstad	Gudmund Balsnes Liv Kristine Balsnes	Meløy Søndre	Helge Halsos Roar Storjord Signe Marie Hansen
Greåker	Per Sten Andersen Sigmund Sandåker Toril Grandahl	Moss	Bjørn Angell Odd E. Johannessen Sigrid Refsnes
Grimstad	Helge Topland Gunnar Spikkeland Trine Syvertsen	Namsos	Kjell Hestmo Ketil Willard
Halden	Kjell Arne Iversen Kari-Lisbeth Kjus Harald Kjærnes	Nedre Glomma Nesna	Dag W. Haugeto Stang
Hamar	Jon-Arne Frøyland Frode Stensrud Berit Svensen	Oslo Storbymenighet	Finn-Tore Eivik May Ellen Eivik Elsa Marie Standal Torunn Flå Nohre
Herøy	Geir M Lande Petter Ole Kopperstad Vegard Voldsund	Oslo Søndre Oslo Vestre	Olaf Sture Jensen
Hægeland	Nils Fredrik Rifsgård Einar Hægeland Berit Hægeland	Oslo Østre	Reidulf Hanssen Jan Brusdal Elin Eikeland
Hønefoss	Jon Daniel Roum Kjell Reidar Skaran		Mirjam Lukasse Anne Solberg Per Lund Trond Therkelsen
Hånes	Yngve Kolltveit Sveinung Undheim	Porsgrunn	Arne Kjell Kvalsvik Lars Iver Larsen Gudrun Øye
Karmøy	Lars Øystein Folkedal Knut Sønsteby	Randesund	Arnt Sigurd Sollie

	Glenn Austegaard Brit Løvgren Klara Smith		Kjell Einar Akeland Erling Berntsen
Riska		Tilsynsmenn	
	Sveinung Stokka Lillian Øksnevad		Alf Petter Hammersmark Bjørn Jellestad Leif-Inge Jensen
Risør			Gunnar Johnsen Johan Filip Løvgren Arnfinn Løyning
	Steinar Johansen Oskar Aanonsen Åsne Austvik Johansen		Ole Johnny Møyholm Leif Erik Nilsen
Rognan			Leif Gunnar Sandvand Bjørn Roger Stien Sven Walter Aase
	Geir Johansen Olav Tore Jenssen		
Rødøy		Toten	
	Tone Hammersmark Olsen		Nils Inge Tørresen
Råde		Treungen	
	Tore Krogstad Yngvar Arvesen		Øyvind Tveit Olav Holskar
Sandnes		Tromsø	
	A. Bruno Jacobsen Audun Helgeland		Heidi Aarmo Lund
Sarpsborg		Trondheim	
	Eivind Reitan Bjørn Åsheim Willy Ervum		Thomas Bjerkholt Eldfrid Øvstedal
Skien		Tveit	
	Sigbjørn Jakobsen Eivind Thøgersen		Kjell Audun Herje
Smaalenene		Tverlandet	
	Petter Lande Johansen Terje Skaug	Tønsberg	Aud Bergquist
Songdalen			Tor Haugen John Fredrik Sandvand Geir Fossnes
	Roar Tønnesen Ola Imeland	Vennesla	
Songe			Terje Granås Rolf Lunden Geir Ove Bakken Thorbjørn Aabel
	Eivind Ringsby Odd Bjørn Sundsdal Synnøve Jensen	Volda	
Sortland			Sølve Hatlen Solbjørg Gjengedal
	Jan H. Frostestad Reinar Karlsen	Vågsbygd	
Stange			Arnfinn Østerberg Torunn Eikeland Bergstrøm Arnstein Flå Marit Hodne
Stavanger			
	Rune Aasen		
	Egil Rasmussen Inger Hellerdal Rasmussen	Ørsta	
Stavern			Jon Ståle Lystad Anne Johanne Hjertvik Elin Krøvel-Velle
	Arne Kristiansen Odd Arild Netland	Øvrebø	
Sula			Sigurd-Åge Engamo Oddvar Hestad Gunvor Jacobsen
	Jan Løkkeborg Odd Rune Havnegjerde		
Synodestyret		Ålesund	
	Hans Christian Andersen Ragnar Moe Tor Torsøy		Dagfinn Vikås
Søndeled		Åsen	
			Geir Øystein Andersen

De ni komiteene og sakene fordelte seg slik:

KOMITÉFORDELING:

1. Komite

Komiteformann Pettersen Jon-Gunnar
Komitesekretær Stien Bjørn Roger
Saker 1 Synodestyrets melding
9 Oppsigelse og avskjed

Eldsterådsmedlemmer

Gudmund Balsnes
Niclas Bengtsson
Sølve Hatlen
Søren Nielsen
Egil Rasmussen
Odd Bjørn Sundsdal
Rolf Arne Torgersen
Rune Aasen

Øvrige utsendinger

Osvald Bakke
Signe Marie Hansen
Odd Rune Havnegjerde
Einar Hægeland
Ola Imeland
Lars Iver Larsen
Jon-Gunnar Pettersen
Sigrid Refsnes
Kjell Reidar Skaran
Trine Syvertsen
Trond Therkelsen

Tilsynsmenn

Bjørn Roger Stien

2. Komite

Komiteformann Valen-Sendstad Håkon
Komitesekretær Østerberg Arnfinn
Saker 2,1 Virkegrensmeldinger, del 1 (YM-IM)
10 Sammenslåing av menigheter
23 Eldste på åremål

Eldsterådsmedlemmer

Per Sten Andersen
Bjørn Angell
Jan Gossner
Kjell Hestmo
Tore Krogstad
Eivind Reitan

Nils Fredrik Rifsgård
Lars Magne Ropstad
Arnt Sigurd Sollie
Håkon Valen-Sendstad
Arnfinn Østerberg

Øvrige utsendinger

Jorunn Amundsen
Dag Haukland
Synnøve Jensen
Inger Hellerdal Rasmussen
Bente Sørbøe
Sveinung Undheim
Sven Aasmundtveit

Tilsynsmenn

Leif Erik Nilsen

3. Komite

Komiteformann Jakobsen Sigbjørn
Komitesekretær Netland Odd Arild
Saker 2,2 Virkegrensmeldinger del 2 (LM)
11 Representasjon presbyteriestyrene
22 Liturgirevisjon

Eldsterådsmedlemmer

Kjell Einar Akeland
Harald Bjørnøy
Kjell Arne Iversen
Sigbjørn Jakobsen
Jon Ståle Lystad
John Fredrik Sandvand
Øystein Thomassen
Lillian Øksnevad

Øvrige utsendinger

Geir Ove Bakken
Willy Ervum
Audun Helgeland
Berit Hægeland
Gunvor Jacobsen
Odd Arild Netland
Hans Jakob Nilsen
Thor-Arthur Stokstad
Knut Sønsteby

Synodestyret

Tor Torsøy

4. Komite

Komiteformann Jellestad Bjørn
Komitesekretær Lande Johansen Petter
Saker 2,3 Virkegrensmeldinger del 3 (Info)
12 Redaksjonelle endringer forfatning og reglement
21 Diakoniplan

Eldsterådsmedlemmer

Stein-Vegard Antonsen
Jon-Arne Frøyland
Reidulf Hanssen
Kirsti Jacobsen
Olaf Sture Jensen
Arne Kjell Kvalsvik
Petter Lande Johansen
Mirjam Lukasse
Håvard Sandve
Roar Storjord

Øvrige utsendinger

Solbjørg Gjengedal
Lise Haugland
Olav Holskar
Åsne Austvik Johansen
Hilde Løvdal
Torunn Flå Nohre
Klara Smith
Eldfrid Øvstedal
Thorbjørn Aabel

Tilsynsmenn

Bjørn Jellestad

5. Komite

Komiteformann Eikeland Elin
Komitesekretær Lunden Rolf
Saker 2,4 Virkegrensmeldinger del 4 (øvrige)
3 Økonomi
4 Statistikk
14 Seniorpolitikk
19 Bruk av offentlige tilskudd

Eldsterådsmedlemmer

Sigurd-Åge Engamo
Arne Hersdal
Oddvar Hestad
Geir M Lande
Heidi Aarmo Lund
Rolf Lunden
Thor-Harry Nordvoll
Eivind Ringsby
Dag W. Haugeto Stang

Øvrige utsendinger

Einar Amundsen
Liv Kristine Balsnes
Lars Brekka
Elin Eikeland
Olav Tore Jenssen
Odd E. Johannessen
Harald Kjærnes
Brit Løvgren
Gerd-Torun Rike
Tilsynsmenn
Sven Walter Aase
Synodestyret
Ragnar Moe

6. Komite

Komiteformann Hammersmark Alf Petter
Komitesekretær Austegaard Glenn
Saker 5 Om synodeformann på heltid
15 Struktur fellesarbeidet
24 Protokoll synoderådet

Eldsterådsmedlemmer

Thomas Bjerkholt
Helge Hollerud
A. Bruno Jacobsen
Reinar Karlsen
Oddvar Kvalsund
Gunnar Ringøen
Jon Daniel Roum
Sigmund Sandåker
Lars Stian Tveit
Dagfinn Vikås
Ketil Willard

Øvrige utsendinger

Glenn Austegaard
Erling Berntsen
Geir Fossnes
Gerd Grønsund
Anne Johanne Hjertvik
Marit Hodne
Berit Svensen
Gudrun Øye

Tilsynsmenn

Alf Petter Hammersmark

7. Komite

Komiteformann Mortensen Kjell
Komitesekretær Reitan Sigrunn
Saker 6 Endringer i tilsynsordningen
16 Kirken og klimautfordringene

17 Lokalisering synodekontoret

Eldsterådsmedlemmer

Finn-Tore Eivik
Frank Ersvik
Jan H. Frostestad
Kjell Audun Herje
Steinar Johansen
Kari-Lisbeth Kjus
Yngve Kolltveit
Arne Kristiansen
Jostein Låstad
Kjell Mortensen
Elsa Marie Standal
Sveinung Stokka
Roar Tønnesen
Bjørn Åsheim

Øvrige utsendinger

Arnstein Flå
Karin Hansen
Kjell Haugland
Sigrunn Reitan
Torbjørn Sundsdal
Vegard Voldsund

Tilsynsmenn

Leif-Inge Jensen

8. Komite

Komiteformann	Eriksen	Per
Komitesekretær	Krøvel-Velle	Elin
Saker	7	Medlemskap og tilhørighet
	18	Lederverv i menighetene
	20	Betegnelse presbyterium og synode

Eldsterådsmedlemmer

Per Eriksen
Lars Øystein Folkedal
Jan Løkkeborg
Odd Nordvoll
Eivind Thøgersen
Nils Inge Tørresen
Oskar Aanonsen

Øvrige utsendinger

Aud Bergquist
Torunn Eikeland Bergstrøm
Jan Brusdal
May Ellen Eivik
Toril Grandahl
Elin Krøvel-Velle
Per Lund
Else Jorun Malmgård
Ingjerd Nøklung

Hans Solheim
Gunnar Spikkeland
Frode Stensrud

Tilsynsmenn

Johan Filip Løvgren

9 Komite

Komiteformann	Bjørgsvik	Bernt Ove
Komitesekretær	Solberg	Anne
Saker	8	Kall av eldste
	13	Avtale Dnk
	25	Valg

Eldsterådsmedlemmer

Terje Granås
Helge Halsos
Tor Haugen
Geir Johansen
Gudmund Noddeland Myhren
Torbjørn Nordvoll
Ulf Børje Rahm
Terje Skaug
Anne Solberg
Helge Topland
Øyvind Tveit
Sverre Vik

Øvrige utsendinger

Yngvar Arvesen
Bernt Ove Bjørgsvik
Inger Fredheim
Bente Ringøen Hegen
Petter Ole Kopperstad
Tone Hammersmark Olsen

Tilsynsmenn

Ole Johnny Møyholm

Synodestyret

Hans Christian Andersen

Ikke i komite

Møtedirigenter

Geir Øystein Andersen
Gunnar Johnsen

Møtesekretærer

Odd Svein Grønsund
Håvard Hollerud

Synodens tilsynsmenn

Arnfinn Løyning
Leif Gunnar Sandvand

Til møtedirigenter ble enstemmig valgt Gunnar Johnsen og Geir Øystein Andersen.

Til møtesekretærer ble enstemmig valgt Odd Svein Grønsund og Håvard Hollerud.

Til redaksjonskomité ble enstemmig valgt Harry Hansen, Aud Bergquist og Solveig Mattland Lund

Til tellekorps ble enstemmig valgt Jorun M. Olsen, Fredrik Olsen og Hilde Hasselgård.

Til å underskrive protokollen ble enstemmig valgt Torunn Flå Nohre, Jan Løkkeborg og Jan Brusdal

Deretter ble møteledelsen overlatt til dirigentene.

Synodeformannens tale ble så holdt før det konstituerende møtet ble hevet.

Følgende kom torsdag 6. november etter kl. 22:00:

Solbjørg Gjengedal, Volda

Sveinung Stokka, Riska

Lillian Øksnevad, Riska

Oddvar Kvalsund, Drammen

Håkon Valen-Senstad, Drammen

Jon-Arne Frøyland, Hamar

Frode Stensrud, Hamar

Berit Svensen, Hamar

Dag W. Haugeto Stang, Nedre Glomma

Solbjørg Gjengedal, Volda

FREDAG 7. NOVEMBER

08.45: Morgenbønn v/FriBU

09.30: Komitemøter

Ikke til stede da forhandlingsmøtet begynte kl. 14:30:

Einar Amundsen, Kragerø

Jorunn Amundsen, Kragerø

Olaf Sture Jensen, Oslo Søndre

Eivind Reitan, Sarpsborg

Stein Klynderud, Toten

Kl. 15:50: Einar Amundsen tiltrådte

Kl. 15:50: Jorunn Amundsen tiltrådte

SAK 4: STATISTIKK

Innstilling fra 5. komité

Enstemmig i komiteen.

Statistikk med kommentarer tas til orientering.

Synoden ber om at tallmaterialet presenteres på en slik måte at det tydelig framgår hva som er registrert, spesielt gjelder dette nattverd- og gudstjenestedeltakelse.

Avstemming: Enstemmig vedtatt.

Forslag til statistikk fra Sigbjørn Jakobsen:

Synoden vedtar at det arbeides for å finne ordninger for registrering i menighetene for antall personer som gir uttrykk for at de er blitt frelst gjennom menighetens virksomhet.

Forslaget ble trukket.

SAK 24: PROTOKOLL FRA SYNODERÅDET

Innstilling fra 6 komité

Synoderådet har hatt ett møte i perioden og behandlet tre saker.

Til sak 1:

Enstemmig i komiteen.

Synoden ber om at utredning av ”Videre arbeid etter vedtak i ordinasjonssaken på Synoden 2005” legges frem i god tid med tanke på behandling på presbyteriemøtene om to år og synodebehandling i 2011.

Til sak 2:

Enstemmig i komiteen.

a) Synoden påpeker at det i protokollen er uklart hvorvidt dette er en ny skrift- og kirkesynserklæring, eller om det er en utdyping av gjeldende erklæring. Det skaper uklarhet med hensyn til videre behandling at en viktig erklæring legges som et vedlegg til en protokoll som skal legges frem for synodemøte.

b) Synoden legger til grunn at ”Skriften og kirken” i alt vesentlig er å forstå som en aktuell kommentar til, og delvis utdyping av, gjeldende kirke- og skriftssynserklæring. Vi takker for en god uttalelse, og anbefaler punkt 1 – 7 til studium i våre menigheter. Punkt 8 må vurderes på ny i lys av mulige forfatningsendringer.

Til sak 3:

Avstemming i komiteen: Punkt a) enstemmig i komiteen

Punkt b) enstemmig i komiteen

Punkt c) 5 mot; 2 blanke; 13 for - i komiteen

a) Saken ”Avtale med Den norske kirke” ble sendt som en hørings sak fra synodestyret og ikke som en læresak som skulle vedtas. Synoden mener dette burde vært presisert i protokollen.

b) Synoden mener at synoderådet ikke bør brukes som en høringsinstans.

c) Synoden mener at saken om avtalen med Den norske kirke burde vært oversendt synoderådet for en læremessig behandling.

Protokollføring:

Enstemmig i komiteen.

Synoden ber om at fremtidig protokollføring fra et viktig organ som synoderådet må være mer utfyllende og tydelig.

Forslag fra Eldfrid Øvstedal til sak 24/08 – pkt. 1:

Synoden anbefaler at arbeidsgruppen suppleres med 2 kvinner evt. At en av medlemmene erstattes av en kvinne.

6. komite trakk tilbake punkt 1 i innstillingen.

Forslag fra Edlfrid Øvstedal trekkes.

Avstemming: Punkt 2a og b + 3a og b: Enstemmig vedtatt.

Punkt 3c: Komiteens forslag vedtatt med 116 stemmer.

SAK 14: SENIORPOLITIKK I FRIKIRKEN

Innstilling fra 5. komité

Enstemmig i komiteen.

Synoden verdsetter seniorennes innsats i kirkesamfunnet og setter pris på at seniorpolitikken har kommet på dagsordenen.

Synoden gir Synodestyret fullmakt til å fastsette seniorpolitikk for Frikirken og til å finne kollektiv dekning for eventuelle kostnader ved en seniorpolitikk, enten gjennom omfordeling av statstilskudd (jf. sak 19/08) eller ved økte innbetalinger fra menighetene. Seniorpolitikken for Frikirken bør være fastsatt innen neste synodemøte, med en plan for informasjon til menighetene.

Avstemming: Enstemmig vedtatt.

Pause kl. 15:20-16:05

Kl. 16:05: 4. komité forlot møtet

Kl. 16:09: 4. komité tiltrådte.

Kl. 16:09: Bjørn Jellestad og Petter Lande Johansen forlot møtet.

SAK 3: ØKONOMI

Innstilling fra 5. komité

Enstemmig i komiteen.

Årsberetningene og regnskapene for FriBU og Pensjonskassa tas til orientering.

Øvrige årsberetninger og reviderte regnskaper for 2007 godkjennes.

Synoden ber om at revisorberetningene alltid følger saksutsendelsen.

Avstemming: Enstemmig vedtatt.

SAK 5: OM SYNODEFORMANN PÅ HELTID

Innstilling fra 6 komité

Komiteen legger vekt på at forslaget har bred tilslutning i lokalmenighetene.

1. Ordlyd

Ordlyden i synodestyrets forslag endres til: Synodeformannen avlønnes normalt på full tid av kirkesamfunnet.

17 stemmer i komiteen

Synodeformannen avlønnes på full tid av kirkesamfunnet.

2 stemmer i komiteen

Kl. 16:13: Bjørn Jellestad og Petter Lande Johansen tiltrådte.

Avstemming: Komiteens mindretallsforslag vedtatt.

2. Forfatningsendring § 15:

Synoden ledes av et styre på sju medlemmer som velges av det ordinære synodemøtet. Formannen velges blant kirkens ordinerte med pastorerfaring. Nestformannen og ett styremedlem velges blant forstanderne, de øvrige styremedlemmene blant de eldste. Det velges to varamenn for forstanderne og tre varamenn for de eldste. Valgene gjelder for tre år.

11 stemmer i komiteen

Synoden ledes av et styre på sju medlemmer som velges av det ordinære synodemøtet. Formannen velges blant kirkens ordinerte. Nestformannen og ett styremedlem velges blant forstanderne, de øvrige styremedlemmene blant de eldste. Det velges to varamenn for forstanderne og tre varamenn for de eldste. Valgene gjelder for tre år.

7 stemmer i komiteen

1 blank stemme i komiteen

Det ble først votert alternativt over å føye til ”med pastorerfaring”. Dette falt mot 113 stemmer.

Det ble deretter votert over forfatningsendringsforslaget uten tilføyelsen.

Avstemming: Forfatningsendringsforslaget vedtatt mot 24 stemmer.

3. Syv medlemmer av komiteen ønsker å fremme følgende forslag:

Innholdet i stillingen bør defineres nærmere. Synodeformannens kontakt med lokalmenighetene bør vektlegges. En beskrivelse av synodeformannens oppgaver fremmes for neste synodemøte etter en bred høringsrunde.

4. Syv medlemmer av komiteen ønsker å fremme følgende forslag

De økonomiske konsekvensene av økningen av stillingen klargjøres.

SAK 9: OPPSIGELSE OG AVSKJED I FRIKIRKEN, §§ 6 OG 9

Innstilling fra 1. komité

Enstemmig i komiteen.

Synoden vedtar endringsforslaget fra synodestyrets og Forfatningsutvalget med følgende endring, der vi tar bort ordet ”eventuell”.

Nåværende ordlyd	Endringsforslag	Ny ordlyd
§ 6 Forstandere, siste		§ 6 Forstandere, siste

<p>avsnitt:</p> <p>Menigheten kan ikke avskjedige sin forstander uten at presbyteriet har avsagt kjennelse for det. En forstander kan ikke si opp sin stilling før presbyteriet har godkjent oppsigelsen</p> <p>§ 9 Menighetsmøte, andre avsnitt:</p> <p>Følgende saker skal behandles og avgjøres av menighetsmøtet: Kall/valg og eventuell avskjedigelse av forstander, eldste osv.</p> <p>Reglement for eldsterådet, underpunktet ”Fratredelse”:</p> <p>Når en forstander har sagt opp sin stilling i en menighet, skal forstanderen underrette presbyteriet om dette så snart saken har vært behandlet i eldsteråd og menighet. Vanlig oppsigelsestid er tre måneder.</p> <p>Reglement for menighetsmøtet, punkt 6:</p> <p>De saker som skal behandles av menighetsmøtet er:</p> <p>a) Kall/valg og eventuell avskjedigelse av forstander, eldste og diakoner.</p>	<p><i>Avsnittet erstattes av:</i></p> <p><i>Før menigheten fatter beslutning om avslutning av arbeidsforholdet, skal tilsynsorganet kontaktes.</i></p> <p><i>Når en forstander har sagt opp sin stilling i en menighet, skal presbyteriet underrettes.</i></p> <p><i>”avskjedigelse” endres til ”oppsigelse/avskjed”.</i></p> <p><i>Ordet eventuell fjernes.</i></p> <p><i>Avsnittet sløyfes i sin helhet fra reglementet. Deler av ordlyden flyttes til Forfatningen § 6 (se over).</i></p> <p><i>”avskjedigelse” endres til ”oppsigelse/avskjed”.</i></p> <p><i>Ordet eventuell fjernes.</i></p>	<p>avsnitt:</p> <p>Før menigheten fatter beslutning om avslutning av arbeidsforholdet, skal presbyteriet kontaktes.</p> <p>Når en forstander har sagt opp sin stilling i en menighet, skal presbyteriet underrettes.</p> <p>§ 9 Menighetsmøte, andre avsnitt:</p> <p>Følgende saker skal behandles og avgjøres av menighetsmøtet: Kall/valg og oppsigelse/avskjed av forstander, eldste osv.</p> <p>Reglement for eldsterådet, underpunktet ”Fratredelse”:</p> <p>Utgår.</p> <p>Reglement for menighetsmøtet, punkt 6:</p> <p>De saker som skal behandles av menighetsmøtet er:</p> <p>a) Kall/valg og oppsigelse/avskjed av forstander, eldste og diakoner.</p>
--	--	--

Forslag fra Torbjørn Nordvoll:

Ny ordlyd: ”tilsynsorganet byttes ut med ”presbyteriet”. (red. endret under ”Ny ordlyd”)

Avstemming: §6 og § 9 ble enstemmig vedtatt.

Reglement for menighetsmøtet, punkt 6:

Avstemming:

Vedtatt med 147 stemmer.

Dette innebærer følgende endringer:

§ 6 Forstandere, siste avsnitt:

Før menigheten fatter beslutning om avslutning av arbeidsforholdet, skal presbyteriet kontaktes.

Når en forstander har sagt opp sin stilling i en menighet, skal presbyteriet underrettes.

§ 9 Menighetsmøte, andre avsnitt:

Følgende saker skal behandles og avgjøres av menighetsmøtet: Kall/valg og oppsigelse/avskjed av forstander, eldste osv.

Reglement for eldsterådet, underpunktet ”Fratredelse”:

Utgår.

Reglement for menighetsmøtet, punkt 6:

De saker som skal behandles av menighetsmøtet er:

a) Kall/valg og oppsigelse/avskjed av forstander, eldste og diakoner.

Pause kl. 17:35-18:00

Kl 17:38: Trine Syvertsen fratrådte.

SAK 10: REGLEMENT FOR SAMMENSLÅING AV MENIGHETER

Innstilling fra 2 komité

Enstemmig i komiteen.

I en situasjon der menigheter ønsker å slå seg sammen, gjelder følgende reglement:

- 1. Forslag om sammenslåing må først behandles på ordinært menighetsmøte i begge menigheter. Blir sammenslåingen vedtatt med minst to tredels flertall, innkalles til ekstraordinært menighetsmøte tre måneder senere. For at sammenslåing skal skje, må vedtaket gjentas med to tredels flertall.**
- 2. Medlemmene i menigheten tilskrives av presbyteriestyret og gis melding om sammenslåingen og at medlemskapet er overført til ny menighet.**
- 3. De menighetsmøter som behandler spørsmålet om sammenslåing, behandler også overføring av eiendom og andre midler til sammenslått menighet, samt navnet på den nye menigheten.**
- 4. Menighetenes protokoller, arkiv og øvrige bøker overføres til den sammenslåtte menigheten.**

Avstemming: Enstemmig vedtatt.

SAK 17: LOKALISERING AV SYNODEKONTORET

Innstilling fra 7. komité

Forslaget om utredning av lokalisering av synodekontoret avvises.

20 stemmer i komiteen

Synoden ber om at det utredes ny lokalisering av synodekontoret.

1 stemme i komiteen

Avstemming: Komiteens flertallsinnstilling ble vedtatt med klart flertall.

Sak 1, synodestyrets melding, punkt 8.5.9, og sak 2.3 ble lagt fram samtidig. Begge sakene ble debattert.

SAK 1: SYNODESTYRETS MELDING

Innstilling fra 1. komité

Enstemmig i komiteen.

Vedrørende håndtering av konfliktsaken med styret for Informasjons- og mediaavdelingen.

- 1. Synoden har tillit til det sittende synodestyret.**
- 2. Synoden tar til orientering synodestyrets håndtering av konflikten med styret i Informasjons- og mediaavdelingen. Vi anerkjenner synodestyrets konklusjoner, men vil påpeke følgende:**
  - a. Det må gås opp nye retningslinjer for styrer, råd og administrative stillinger, slik at mandat og ansvar tydelig klargjøres.**
  - b. Synodestyret må vurdere om hele ledelsesstrukturen er tjenlig i dagens samfunn/virkelighet. Vi ber synodestyret se på samspillet mellom styre og administrasjon, og oppfølginger av saker.**
  - c. I følge Informasjons- og mediastyrets melding framgår det spørsmål om inhabilitet. Vi kan ikke se at det er gjort brudd på habilitetsregelen i disse sakene.**
  - d. Det oppfordres til å jobbe videre med strategiplan for Frikirkens kommunikasjonsarbeid.**

Avstemming:

Forslaget enstemmig vedtatt.

SAK 2.3: TREÅRSMELDING FRA FRIKIRKENS INFORMASJONS- OG MEDIAAVDELING

Innstilling fra 4. komité

Enstemmig i komiteen

- 1. Synoden gratulerer Budbæreren med 125 år. Budbæreren er mer enn en viktig informasjonskilde, den er også viktig for å bygge en felles identitet i Frikirken. Vi gleder oss over en moderne utforming. Synoden takker avgåtte redaktør Geir Øystein Andersen for sin innsats og ønsker ny redaktør, Anne-Kristine Bjørgsvik Wiecek, velkommen og Guds velsignelse over arbeidet.**
- 2. Frikirkens hjemmeside er et viktig redskap i dagens samfunn. Vi ser imidlertid at informasjonsbehovet er større, og at potensialet for en videre utvikling er til stede. Synoden ønsker at hjemmesiden i større grad blir et supplement til Budbæreren, og at Frikirkens offentlige dokumenter blir tilgjengelige.**
- 3. Synoden er takknemlig for at det er utarbeidet en kommunikasjonsstrategi for Frikirken. Vi ser at denne strategien utfordrer oss som kirke og lokalmenigheter til å bli mer synlige utad. Vi oppfordrer derfor Frikirkens virkegrener og menigheter til å benytte seg av denne.**
4. Synoden ser at visjonsprosessen har stanset opp. Vi ber synodestyret vurdere om denne skal settes i gang igjen.
- 5. Synoden tar til etterretning at det har vært en konflikt, hovedsakelig mellom styret for Informasjons- og medieavdelingen og synodestyret som førte til at førstnevnte styre la ned sine verv. Vi beklager denne utviklingen og forventer at synodestyret følger opp sitt arbeidsgiveransvar for involverte ansatte i konflikten. Vi ber også synodestyret om å gjøre sitt for å møte de involverte i konflikten og bidra til forsoning. Synoden tror at uklare mandater og instruksjoner kan være vesentlige årsaker til konfliktsituasjonen.**
6. Synoden ber synodestyret nedsette en arbeidsgruppe som ser på Frikirkens organisasjonsstruktur og kommunikasjonskultur

Nye punkt fra 4. komite.

Enstemmig i komiteen

- 6. Synoden finner det rett at Synodestyret ut i fra sitt arbeidsgiveransvar sladdet Informasjons- og mediastyrets rapport. Synoden vil påpeke at det var ureglementert at Informasjons- og mediastyret sendte ut sakspapir direkte til menighetene.**
- 7. Synoden mener at synodeformannen ikke har instruert Budbærerens redaktør i forhold til debattinnlegg fra Informasjons- og mediastyret.**
- 8. Synoden ber synodestyret nedsette en arbeidsgruppe som ser på Frikirkens organisasjonsstruktur og kommunikasjonskultur.**

Avstemming:

Punkt 1,2 og 3: Enstemmig vedtatt.

Forslag fra Jan Gossner til punkt 4:

Synoden beklager at visjonsprosessen har stanset opp. Vi ber synodestyret sørge for at den settes i gang igjen. Særlig viktig er det at grasrota, menighetene, trekkes inn i prosessen, jf. Synodevedtak i sak1/05.

Punkt 4 fra 4. komité kontra forslag fra Jan Gossner: Jan Gossners forslag vedtatt med 110 stemmer.

Punkt 5, 6 og 7: Enstemmig vedtatt.

Forslag fra Odd Arild Netland:

Behandlingen av sak 1/08 vedrørende håndtering av konfliktsaken og sak 2.3/08 Melding fra Frikirkens Informasjons- og mediaavdeling utsettes til lørdag 8. november.

Avstemming: Forslag fra Odd Arild Netland nedstemt.

Forslag fra Gudmund Myhren:

Synoden ber synodestyret bestille en ekstern gjennomgang og faglig vurdering av Frikirkens organisasjonsstruktur og kommunikasjonskultur, og rapportere til neste synode.

Punkt 8 kontra forslag fra Gudmund Myhren: Punkt 8 enstemmig vedtatt.

Vegard Voldsund forlot synodemøtet etter møtets slutt.

LØRDAG 8. NOVEMBER

SAK 15: STRUKTUR KIRKENS FELLESARBEID

Innstilling fra 6 komité

Frikirkens studiearbeid organiseres fra og med 1/1 2009 direkte under synodestyret, sammen med personalarbeidet og økonomi- og administrasjonsavdelingen. Fagansvarlige for studiearbeid, personal og administrasjon regnes som avdelingsledere og får utvidet ansvar for styring av budsjett og aktivitet innen egne fagområder.

Budbæreren er fra 1/1 2009 en egen virksomhet. Budbæreren redaktør arbeider under redaktørplakaten, og står ansvarlig overfor eier, som representeres av synodestyret.

Informasjonsstyret opprettholdes som i dag.

13 stemmer i komiteen

Frikirkes studiarbeid og informasjonsarbeid organiseres fra og med 1/1 2009 direkte under synodestyret, sammen med personalarbeidet og økonomi- og administrasjonsavdelingen. Fagansvarlige for studiarbeid, informasjon, personal og administrasjon regnes som avdelingsledere og får utvidet ansvar for styring av budsjett og aktivitet innen egne fagområder.

Budbæreren er fra 1/1 2009 en egen virksomhet. Budbæreren redaktør arbeider under redaktørplakaten, og står ansvarlig overfor eier, som representeres av synodestyret.

Synoden tilrår at det opprettes et fagråd for informasjonsarbeid.

5 stemmer i komiteen

Avstemming: Komiteens flertallsforslag falt. Mindretallets forslag vedtatt.

SAK 12: FORFATNING OG REGLEMENT FOR SYNODE OG PRESBYTERIUM – REDAKSJONELLE ENDRINGER

Innstilling fra 4. komité

Enstemmig i komiteen.

4. komité gir i hovedsak sin tilslutning til innstillingen fra synodestyret / forfatningsutvalget med mindre endringer / justeringer.

Nåværende ordlyd	Endringsforslag	Ny ordlyd
<p>§ 14, Synodemøte, første avsnitt</p> <p>§ 15, Synodestyre, annet avsnitt</p> <p>Reglement for synodemøtet, punkt 8</p> <p>Reglement for presbyteriemøtet, punkt 3</p> <p>Reglement for synodemøtet, punkt 13</p>	<p><i>"med synodens medlemmer" føyes til – jf. § 11, tilsvarende om presbyteriet</i></p> <p><i>"synodestyret" erstattes med "styret" – jf. § 12, tilsvarende om presbyteriet.</i></p>	<p>§ 14, Synodemøte, første avsnitt</p> <p>Synoden samles til ordinært møte hvert tredje år. Ekstraordinært synodemøte kan innkalles når synodestyret finner det nødvendig. Saker som det haster med, kan avgjøres ved korrespondanse med synodens medlemmer.</p> <p>Synodemøtets myndighetsområde begrenses av de saker som avgjøres i synoderådet.</p> <p>§ 15, Synodestyre, annet avsnitt</p> <p>Når synoden ikke er samlet, har styret samme myndighet og funksjoner som den samlede synode. Styret kan gjøre bindende vedtak når minst fem medlemmer, blant dem formannen eller nestformannen, er til stede. Synodestyrets handlinger protokolleres og fremlegges første ordinære synodemøte til godkjenning</p>

	<p><i>”, ” strykes sammen med ”og”.</i></p> <p><i>”resultatet av menighetsbehandlingen og om menighetens” tilføyes – jf. tilsvarende i reglement for synodemøtet.</i></p> <p><i>”formann eller” strykes – jf. tilsvarende foreslått endring for presbyteriestyret.</i></p>	<p>Reglement for synodemøtet, punkt 8</p> <p>Sakene drøftes først i komiteer, som legger sine innstillinger fram for møtet. Sakene kan også behandles uten komitebehandling. Dette kan gjøres etter innstilling fra synodestyret dersom møtet godkjenner dette</p> <p>Reglement for presbyteriemøtet, punkt 3</p> <p>Menighetene behandler presbyteriesakene, og melding om resultatet av menighetsbehandlingen og om menighetens representasjon sendes deretter presbyteriestyret.</p> <p>Reglement for synodemøtet, punkt 13</p> <p>Medlemmer av synodestyret kan ikke samtidig være medlem av presbyteriestyret eller ansatt i synodens tjeneste.</p>
<p>Reglement for presbyteriestyret, Punkt 6, underpunkt 6</p> <p>Valg av formann, nestformann, styremedlemmer og vararepresentanter til presbyteriestyret.</p> <p>Reglement for presbyteriestyret, Punkt 13</p> <p>Medlemmer av presbyteriestyret kan ikke samtidig være formann eller medlem av synodestyret eller ansatt i presbyteriets tjeneste.</p>	<p><i>”formann eller” strykes.</i></p>	<p>Reglement for presbyteriestyret, Punkt 6, underpunkt 6</p> <p>Valg av formann, nestformann, styremedlemmer og vararepresentanter til presbyteriestyret etter forslag fra valgkomiteen.</p> <p>Reglement for presbyteriestyret, Punkt 13</p> <p>Medlemmer av presbyteriestyret kan ikke samtidig være medlem av synodestyret eller ansatt i presbyteriets tjeneste.</p>

Avstemming: Enstemmig vedtatt.

Dette gir denne ordlyden:

§ 14, Synodemøte, første avsnitt

Synoden samles til ordinært møte hvert tredje år. Ekstraordinært synodemøte kan innkalles når synodestyret finner det nødvendig. Saker som det haster med, kan avgjøres ved korrespondanse med synodens medlemmer. Synodemøtets myndighetsområde begrenses av de saker som avgjøres i synoderådet.

§ 15, Synodestyre, annet avsnitt

Når synoden ikke er samlet, har styret samme myndighet og funksjoner som den samlede synode. Styret kan gjøre bindende vedtak når minst fem medlemmer, blant dem formannen eller nestformannen, er til stede. Synodestyrets handlinger protokolleres og fremlegges første ordinære synodemøte til godkjenning

Reglement for synodemøtet, punkt 8

Sakene drøftes først i komiteer, som legger sine innstillinger fram for møtet. Sakene kan også behandles uten komiteehandling. Dette kan gjøres etter innstilling fra synodestyret dersom møtet godkjenner dette

Reglement for presbyteriemøtet, punkt 3

Menighetene behandler presbyteriesakene, og melding om resultatet av menighetsbehandlingen og om menighetens representasjon sendes deretter presbyteriestyret.

Reglement for synodemøtet, punkt 13

Medlemmer av synodestyret kan ikke samtidig være medlem av presbyteriestyret eller ansatt i synodens tjeneste.

Reglement for presbyteriestyret, Punkt 6, underpunkt 6

Valg av formann, nestformann, styremedlemmer og vararepresentanter til presbyteriestyret etter forslag fra valgkomiteen.

Reglement for presbyteriestyret, Punkt 13

Medlemmer av presbyteriestyret kan ikke samtidig være medlem av synodestyret eller ansatt i presbyteriets tjeneste.

SAK 20: BETEGNELSENE PRESBYTERIUM OG SYNODE

Innstilling fra 8. komité

Einstemmig i komiteen.

Vi sender framlegget frå Arendal til synodestyret med fylgjande formulering:

Synoden ber synodestyret om å finne mer forståelige betegnelser på synode og presbyterium.

Forslag:

Saken oversendes til synodestyret uten realitetsbehandling.

Avstemming:

Oversendelsesforslaget fikk 76 stemmer – og falt.

Komiteens forslag vedtatt med 111 stemmer.

SAK 8:   REGLEMENT FOR ELDSTERÅDET – KALL AV ELDSTE

Innstilling fra 9. komité

17 stemmer for i komiteen

To stemmer mot i komiteen

Innstilling:

Synodestyrets endringsforslag vedtas. Dette gir følgende tekst:

Eldsterådet foreslår nye kandidater til eldstevalg etter nøye overveielse og bønn. Representanter for rådet fører samtale med kandidatene om deres forhold til skrift og bekjennelse før forslag om kall legges fram for menigheten. Normalt innstilles det antall som skal velges. Menigheten tar stilling til kallet ved avstemning.

Forslag fra Jan Gossner og Kristiansand menighet om tilføyelse:

”Normalt kan bare de kandidater som det sittende råd enstemmig kan anbefale foreslås. (Unntaket gjelder der det er uenighet om kall av kvinnelig eldste/pastor”)

Avstemming:

Komiteens forslag vedtatt med klart flertall.

SAK 16:   KIRKEN OG KLIMAUTFORDRINGENE

Innstilling fra 7. komité

Enstemmig i komiteen

1. Synoden takker arbeidsgruppen for grundig, informativ og alvorlig utredning om kirken og klimautfordringene.

2. Synoden stiller seg i all hovedsak bak dokumentet ”Kirken og Klimaendringen”. Dette gir et godt grunnlag for videre handling. Det gjelder innen eget kirkesamfunn, i våre menigheter, virkegrener og i vår undervisning og forkynnelse. Det gir også et godt

grunnlag for vår kirke til å tale inn i det økumeniske miljøet og overfor våre styresmakter når det er naturlig.

Synoden ber om at anliggendet i dokumentet følges opp videre.

3. Synoden vil peke på at vi som kristne må gå foran og vise at det er mulig å endre adferd og livsstil, i kjærlighet til skaperverket og medmennesker.

4. Arbeidsgruppens utredning utgis i særtrykk og sendes alle Frikirkens menigheter og virkegrener, med oppfordring om å bruke dokumentet aktivt i undervisning og forkynnelse. Frikirkens Studiesenter oppfordres til å utarbeide et enkelt studieopplegg for grupper. Studieopplegget sendes ut sammen med utredningen.

Avstemming:

Enstemmig vedtatt.

Forslag fra Tor Haugen

Synoden oppfordrer Synodestyret og menighetene til å arbeide fram en CO₂ nøytral livsstil.

Avstemming:

Forslaget til Tor Haugen falt mot 33 stemmer.

SAK 2.6: TREÅRSMELDING FOR FRIBU NASJONALT – SLUTTRAPPORT 2005-2007

Innstilling fra 5. komité

Enstemmig i komiteen.

FriBU har på en forbilledlig måte presentert meldingen i lys av planer og strategier.

Treårsmeldingen for FriBU tas til orientering.

Avstemming: Enstemmig vedtatt

15.08 Arne Kristiansen fratrådte

15.25 Arne Kristiansen tiltrådte

SAK 13: AVTALE MED DEN NORSKE KIRKE

Innstilling fra 9. komité

16 stemmer i komiteen

1. Synoden godkjenner avtalen mellom Den norske kirke og Den Evangelisk Lutherske Frikirke. Avtalen er en naturlig følge av våre kirkers lutherske bekjennelse og begge

kirkers medlemskap i Det lutherske verdensforbund.

2. Synoden takker dem som på begge kirkers vegne har arbeidet fram foreliggende avtaletekst.
3. Avtalen gir muligheter til å utvikle samarbeidet mellom de to kirkene der det ligger til rette for det. Det er likevel en forutsetning at avtalen ikke skal brukes til å presse fram samarbeid i sammenhenger der dette ikke er naturlig.
4. Synoden vil i denne forbindelse uttrykke uro over vedtaket på Kirkemøtet i 2007, som åpner for å legitimere likekjønnet samliv. Dette er i strid med det lærestandpunkt som Den Evangelisk Lutherske Frikirke og majoriteten av verdens kirker har i dette spørsmålet.
5. Synoden har følgende merknad til ”anerkjennelse” i avtalens pkt. 3. Første setning forstås som en nødvendig kirkelig tjeneste, ikke om personens utøvelse av denne tjeneste.

Mindretallsinnstilling fra komiteen:

Tre stemmer i komiteen.

Det er ikke ønskelig med en sentral avtale mellom DnK og Frikirken slik situasjonen er i dag.

Synoden vil likevel at Frikirken skal bruke enhver god anledning både på sentralt, regionalt og lokalt plan til samarbeid i de tilfeller det er naturlig.

Forslag fra Thomas Bjerkholt

Sak 13/ Avtale med Den norske Kirke

Denne saken oversendes Synoderådet for regulær behandling, i overensstemmelse med forfatningens bestemmelser om prosedyre for læresaker. Evt. vedtak i saken av denne Synoden vedlegges.

Forslag fra Jan Gossner

Avtalen med Den norske Kirke behandles først. Deretter behandles forslaget fra Thomas Bjerkholt.

Avstemming:

Forslaget til Jan Gossner ble vedtatt med 115 stemmer

Forslag fra Johan Filip Løvgren

Bytte ut siste avsnitt i punkt 4.

Dette er i strid med vårt lutherske ”skrift-prinsipp” slik det uttrykkes i vår forfatning. ”De profetiske og apostoliske skrifter i Det gamle og Det nye testamente (Bibelen) er Guds ord, og dette Guds ord er den eneste regel og rettesnor for tro, lære og liv.”

17.35 Lise Haugland fratrådte.

Kl. 19.00

Håvard Hollerud fratrådte

Geir Ove Bakken fratrådte
Tor Haugen fratrådte
Jon Daniel Roum forlot synodemøtet. Vara kommer søndag.
Roar Tønnessen fratrådte
Heidi Aarmo Lund fratrådte
Oskar Aanonsen fratrådte
Åsne Austvik Johansen fratrådte

SØNDAG 9. NOVEMBER

11.30 Haldis Scarborough tiltrådte (vara for Jon Daniel Roum)
11.30 Trine Syvertsen tiltrådte

Behandling av sak 13 fortsatte.

Avstemming:

Prøveavstemming over 9. komité's forslag, inkl. punkt 5.

94 stemte mot, 74 for

Synoden tok en pause mens Synodestyret behandlet resultatet av prøveavstemmingen.

Avstemming over komitéens forslag inkl. pkt. 5:

Forslaget falt mot 94 stemmer.

Mindretallsforslaget fra 9. komité ble satt opp mot Synodestyrets mindretallsforslag.

Avstemming over 9. komité's mindretallsforslag: 85 stemmer

Avstemming over Synodestyrets mindretallsforslag: 77 stemmer

9. komité's mindretallsforslag ble vedtatt.

Avstemming over Bjerkholt's forslag.

Forslaget falt mot 10 stemmer.

12.10 Håvard Hollerud tiltrådte
12.13 Tor Haugen tiltrådte
13.30 Roar Tønnessen tiltrådte
13.30 Heidi Aarmo Lund tiltrådte
13.30 Oskar Aanonsen tiltrådte
13.30 Åsne Austvik Johansen tiltrådte
13.45 Eldfrid Øvstedal fratrådte

SAK 2.1: TREÅRSMELDING FRA FRIKIRKENS ISRAELS- OG YTREMISJON

Innstilling fra 2 komité

Enstemmig i komiteen.

Treårsmeldingen godkjennes.

Synoden gleder seg særlig over:

- **at freds- og forsoningsarbeidet i Burundi har båret frukter, og at dette arbeidet nå videreføres med andre støttepartnere.**
- **at vi i november 2006 kunne markere at oversettelsen av NT til Maasina Fulani var fullført.**
- **den vellykkede innsamlingen til nytt kirkebygg i Ankang.**
- **det gode og viktige arbeidet som er gjort overfor misjonærbarne med internatbakgrunn, og deres foreldre.**
- **det omfattende misjonsarbeid som drives i Frikirken, både gjennom vårt felles misjonsarbeid og ved det store misjonsengasjement som finnes i mange lokale menigheter.**

Synoden støtter det videre arbeidet med et nytt misjonsfelt. Synodestyret gis fullmakt til endelig godkjenning.

Synoden merker seg at misjonsstyret har utfordret synodestyret til å vurdere om dagens ordning med virkegrenenes betaling for driften av kirkesamfunnet er tjenlig. Dette bør vurderes i sammenheng med omlegging av offentlige tilskudd, jf. Sak 19/08.

Synoden gir sin tilslutning til strategimeldingen.

Gjennom vårt samarbeid med Det Palestinske Bibelselskap har vi i Frikirken fått del i martyriet, ved at bibelbokhandleren i Gaza Rami Ayyad, ble drept på grunn av sin tro og sitt vitnesbyrd i september 2007. Våre tanker og bønner går til de etterlatte og til Det Palestinske Bibelselskap.

Avstemming: Enstemmig vedtatt

Forslag fra Gunnar Ringøen

Det er ønskelig at all innsamling til LM og FIYM skal gå uavkortet til misjonene. En konsekvensanalyse legges frem på neste synodemøte.

Avstemming: Vedtatt mot 4 stemmer

SAK 2.2: TREÅRSMELDING FRA LANDSMISJONEN

Innstilling fra 3. komité

Enstemmig i komiteen.

1. Synoden merker seg Landsmisjonens fokus på menighetsplanting, menighetsutvikling og evangelisering under overskriften ”.. fordi Gud savner naboen min”. Målet er at mennesker skal bli frelst! Dette er et svært godt utgangspunkt for å arbeide videre med det som er vår hovedutfordring i forhold til behovsorientert evangelisering.

Synoden mener det er viktig å gå ut, møte medmenneskene, skape naturlige møtepunkter og utbre evangeliet; gjennom aktive handlinger, omsorg og vitnesbyrd.

2. Synoden gleder seg over at den positive trenden med menighetsdannelse har fortsatt i siste treårsperiode og ønsker Karmøy, Smaalenene og Nedre Glomma velkommen som selvstendige menigheter i Den Evangelisk Lutherske Frikirke.

3. Synoden sier seg enig i Landsmisjonens påpekning av at de i kommende periode vil arbeide for at ”våre egne menigheter i større grad føder nye menigheter”.

4. Synoden mener at det er viktig at Landsmisjonen fokuserer på hva som kan gjøres for å aktivisere menighetenes passive medlemmer.

5. I denne sammenheng har Synoden merket seg at Landsmisjonen ønsker å satse på samlivskurs, Alphakurs, bruken av adferdsanalyseverktøyet DISK og veiledning, og støtter dette.

6. Synoden har merket seg Landsmisjonens aktive holdning til gjeldende strategiplan. Samtidig anbefaler Synoden Landsmisjonen å henvise til strategiplanen i senere årsmeldinger, for eksempel ved å gi de enkelte prosjektene en overskrift, en beskrivelse, et mål og en sluttrapport.

7. Treårsmeldingen godkjennes.

Avstemming: Enstemmig vedtatt

SAK 2.4: TREÅRSMELDING FRA FRIKIRKENS STUDIESENTER

Innstilling fra 5. komité

Enstemmig i komiteen.

Synoden fremhever betydningen av praktikum og gode eldste- og diakonkurs. Synoden vil også understreke viktigheten av god oppfølging av nye ansatte.

Synoden gleder seg over et godt og fruktbart samarbeid om Høgskolen i Staffeldtsgate.

Synoden ber studiesenteret intensivere arbeidet med rekruttering til tjeneste i Den Evangelisk Lutherske Frikirke.

Synoden godkjenner treårsmeldingen fra Frikirkens Studiesenter 2006-2008.

Avstemming: Enstemmig vedtatt

SAK 2.5: TREÅRSMELDING FRA FREDTUN FOLKEHØYSKOLE

Innstilling fra 5. komité

Enstemmig i komiteen.

Treårsmeldingen gir et godt og oversiktlig bilde av skolens virksomhet.

Synoden gleder seg over utviklingen av linjetilbudet på Fredtun.

Synoden godkjenner treårsmeldingen fra Fredtun 2005-2007.

Avstemming: Enstemmig vedtatt

SAK 2.7: TREÅRSMELDING FRA FRIKIRKENS LØNNSUTVALG

Innstilling fra 5. komité

Enstemmig i komiteen.

Når det gjelder lønnsutvalget tilråding til Synoden vedrørende seniorpolitikk, vises det til behandling under sak 14/08.

Synoden godkjenner treårsmeldingen fra Frikirkens Lønnsutvalg 2005-2008.

Avstemming: Enstemmig vedtatt

SAK 7: OM MEDLEMSKAP OG TILHØRIGHET, §§ 5, 7, 8 OG 9

Innstilling fra 8. komité

A: Endringer i § 5, medlemskap:

Dagens § 5, medlemskap, endres slik:

§ 5 Medlemskap og tilhørighet

Medlemskap

Alle som er døpt med en kristen dåp kan opptas som medlemmer i Den Evangelisk Lutherske Frikirke.

Alle som døpes i Den Evangelisk Lutherske Frikirke anses som medlemmer i kirken. Menigheten plikter å legge til rette for at disse får opplæring i den kristne tro.

Enstemmig i komiteen.

Barn kan anses å høre inn under Den Evangelisk Lutherske Frikirke hvis foreldrene ønsker det og minst en av foreldrene er medlem. Dersom dåp ikke er foretatt før fylte 18 år, anses de ikke lenger å høre inn under Den Evangelisk Lutherske Frikirke.

17 stemmer for i komiteen

3 stemmer mot i komiteen

Stemmerett

Medlemmer som ønsker stemmerett i menighetsmøte kan oppnå dette etter fylte 15 år. De må bekjenne troen på den Herre Jesus Kristus, og det må ikke være noe i lære eller liv som strider mot den evangelisk-lutherske bekjennelse. Eldsterådet fører samtaler med dem som ønsker stemmerett og avgjør om forutsetningene er til stede.

Enstemmig i komiteen.

Alternativ overskrift til andre avsnitt:

Delt innstilling fra komiteen med hensyn til betegnelsen for medlemskap:

Stemmerett.

12 stemmer i komiteen

Stemmerett erstattes med «forpliktende medlemskap»

Seks stemmer i komiteen

Tillegg i § 5 Tilhørighet

Enstemmig avvist i komiteen

Om medlemskap forslag fra Fredrikstad

"Det forutsettes at medlemmer i fullt medlemskap er lojale mot den evangelisk-lutherske bekjennelse."

16 stemmer i komiteen

"Det forutsettes at medlemmer i fullt medlemskap følger den evangelisk-lutherske bekjennelse."

4 stemmer i komiteen

Merknad:

Redaksjonskomiteen mener at det bør klargjøres hva som er forskjellen mellom å være lojal mot og å følge den evangelisk-lutherske bekjennelse.

I forbindelse med avsnittet Stemmerett (§5) gjør vi oppmerksom på at synoden ikke kan beholde både synodestyrets ordlyd og vedta Fredrikstads endringsforslag.

Forslag fra Thomas Bjerkholt

§5 Medlemskap

Nåværende paragraf endres ikke.

Forslag fra Sigbjørn Jakobsen

Forslag fra Skien menighet og Sigbjørn Jakobsen om et tillegg til Synodestyrets forslag (A) om stemmerett:

Oppslutning og aktiv deltakelse så langt helse og livssituasjon ellers tillater det, er også en forutsetning.

Forslag fra Sigmund Sandåker

Tilhørighet

Barn kan anses å høre inn under Den Evangelisk Lutherske Frikirke hvis foreldrene ønsker det og minst en av foreldrene er medlem. Dersom dåp ikke er foretatt før fylte 18 år, anses de ikke lenger å høre inn under Den Evangelisk Lutherske Frikirke.

Avstemming

Forslaget fra Thomas Bjerkholt: Forslaget falt.

Komiteens forslag §5 Medlemskap og tilhørighet (enstemmig i komitéen) + Stemmerett (enstemmig i komitéen)

Prøvevotering: vedtatt mot 27 stemmer

Avstemming: vedtatt mot 26 stemmer (176 stemmeberettigede)

Avstemming om Synodestyrets forslag om tillegg i §5 tilhørighet.

107 stemmer for. Vedtatt i Synoden

Avstemming om overskriften skal være:

"medlemskap" 72 stemmer

eller "stemmerett" 99 stemmer. Vedtatt i Synoden.

Avstemming om forslaget fra Sigbjørn Jakobsen

2 stemmer. Falt.

Avstemming om at forslaget om endring i §5 sendes over til neste synode.

Forslaget vedtatt

Avstemming fra Fredrikstad "Om medlemskap"

Avstemming om endring av §5 Tilhørighet

30 stemte mot, 138 for. Forslaget vedtatt.

Avstemming om bruk av ordet

"følger" 26 stemmer

"er lojal mot" vedtatt i Synoden

Forslag fra Thomas Bjerkholt

Medlemmer kan ikke lære offentlig i strid med den evangelisk-lutherske lære eller føre et liv i strid med denne.

Avstemming over Thomas Bjerkholtts forslag:

Vedtatt med 86 stemmer for, 82 stemte mot.

Avstemming om alt skal sendes over til neste synode:

Vedtatt i Synoden.

Dette gir følgende ordlyd:

A: Endringer i § 5, medlemskap:

Dagens § 5, medlemskap, endres slik:

§ 5 Medlemskap og tilhørighet

Medlemskap

Alle som er døpt med en kristen dåp kan opptas som medlemmer i Den Evangelisk Lutherske Frikirke.

Alle som døpes i Den Evangelisk Lutherske Frikirke anses som medlemmer i kirken. Menigheten plikter å legge til rette for at disse får opplæring i den kristne tro.

Tilhørighet

Mennesker som ikke er døpt, men som ønsker kirkerettslig tilhørighet til Den Evangelisk Lutherske Frikirke, kan opptas som tilhørige. Udøpte barn kan opptas som tilhørige dersom minst en av foreldre tilhører Den Evangelisk Lutherske Frikirke, eller begge foreldre ønsker det. Dersom disse ikke fremmer ønske om medlemskap eller fortsatt tilhørighet før fylte 18 år anses de ikke lenger å tilhøre Den Evangelisk Lutherske Frikirke.

Stemmerett

Medlemmer som ønsker stemmerett i menighetsmøte kan oppnå dette etter fylte 15 år. Det forutsettes at medlemmer med stemmerett er lojale mot den evangelisk-lutherske bekjennelse. Medlemmer (med stemmerett) kan ikke lære offentlig i strid med den evangelisk-lutherske lære eller føre et liv i strid med denne. Eldsterådet fører samtaler med dem som ønsker stemmerett og avgjør om forutsetningene er til stede.

(Menighetens plikter)

Disse føres i det kirkelige manntall, forstanderen forretter brudevigsel, døper deres barn dersom foreldrene gir erklæring om å oppdra dem i den kristne tro, og forretter ved gravferd.

Dersom det foreligger tvingende grunner for det, kan forstanderen unnslå seg for å utføre de kirkelige handlinger.

Saken skal behandles på nytt av neste synode.

Kl. 19.32

Dag w. Haugeto Stang fratrådte

Frode Stensrud fratrådte

Jorunn Amundsen fratrådte

Eivind Reitan fratrådte

Einar Amundsen fratrådte

Yngvar Arnesen fratrådte

Hans Solheim fratrådte

Tone Krogstad fratrådte

Eivind Ringsby fratrådte

Kjell Hestmo fratrådte

Møtet startet kl. 19.35

SAK 6:   ENDRINGER I TILSYNSORDNINGEN

Innstilling fra 7. komité

Sak 6 A

Ny ordlyd i forfatning foreslått fra synodestyret:

§ 11 PRESBYTERIEMØTE, 3.avsnitt

Presbyteriemøtet kaller en eller to tilsynsmenn til å utøve tilsyn med menighetene innen tilsynsområdet.

Enstemmig i komiteen

Ny ordlyd foreslått fra synodestyret:

§ 12   PRESBYTERIESTYRE, 3.avsnitt

Formann og eventuelt nestformannen i presbyteriet er tilsynsmenn som skal føre tilsyn med menighetene ved regelmessige tilsynsbesøk.

Enstemmig i komiteen.

Ny ordlyd i foreslått fra synodestyret:

§ 13 SYNODE, 2. avsnitt

”Kirkens tilsynsmenn” endres til ”synodens tilsynsmenn og en tilsynsmann fra hvert tilsynsområde.”

**REGLEMENT FOR
SYNODEN, representasjon,**

3. og 4. avsnitt

”kirkens tilsynsmenn” endres til ”synodens tilsynsmenn og en tilsynsmann fra hvert tilsynsområde” ”og tilsynsmenn” tilføyes foran ”som ikke er medlemmer av synoden”.

REGLEMENT FOR

SYNODEN, representasjon til synoderådet, 1. avsnitt

”tilsynsmennene” endres til ”en tilsynsmann fra hvert tilsynsområde”

En stemme i komiteen

”Forfatningen” §13, 2. avsnitt, forslag fra komiteen:

”Kirkens tilsynsmenn” endres til ”synodens tilsynsmenn og tilsynsmennene fra tilsynsområdene.

Det får som følger at reglement for synoden, representasjon, 3. og 4. avsnitt og representasjon til synoderådet 1. avsnitt beholdes uendret.

19 stemmer i komiteen

Merknad:

Redaksjonskomiteen gjør oppmerksom på at 7.komites innstilling innebærer at tilsynsområdene kan få ulikt antall representanter i synode og synoderåd.

Sak 6 B

Tilsynsområdene, antall og inndeling

1. Forslag til vedtak fra synodestyret:

Den Evangelisk Lutherske Frikirkes menigheter deles fra 2010 i tre tilsynsområder som følger:

- Nordvestre tilsynsområde, som omfatter menigheter i Finnmark, Troms, Nordland, Nord-Trøndelag, Sør-Trøndelag, Møre- og Romsdal og Sogn og Fjordane (p.t.ingen)
- Sørvestre tilsynsområde, som omfatter menighetene i Hordaland, Rogaland, Vest-Agder og Aust-Agder.
- Østre tilsynsområde, som omfatter menighetene i Telemark, Vestfold, Oslo, Akershus, Østfold, Buskerud, Hedemark og Oppland.

To stemmer i komiteen.

2. Nåværende ordning beholdes

Tre stemmer i komiteen.

3. Alternativt forslag fra komiteen:

Antall tilsynsområder reduseres til 4.

16 stemmer i komiteen.

Sammenslåing av Nordre og Vestre gjennomføres ikke. Sørøstre og Sørvestre slås sammen, men grensen i forhold til menighetene i Rogaland og Telemark vurderes nærmere av synodestyret i prosess med presbyteriestyrene. Beslutning om endelig grensedragnin tas av synodestyret.

Enstemmig i komiteen.

Synoden ber synodestyret vurdere om en egen paragraf om tilsynsordningen skal tas med i forfatningen.

Enstemmig i komiteen.

Sak 6 C

Tilsyn i tilsynsmennenes menigheter

Forslag til vedtak fra synodestyret:

Tilsyn i tilsynsmannens menighet utføres av en tilsynsmann fra et annet tilsynsområde.

Enstemmig i komiteen.

Forslag fra Fredrikstad menighet

Antall tilsynsområder reduseres til to, med en tilsynsmann i hvert område på full tid.

Forslag fra Egil Rasmussen

Presbyterienes eiendommer videreføres under dagens eiere uavhengig av endring i tilsynsområder.

Avstemming:

Forslaget fra Fredrikstad menighet v/ Per Eriksen

Forslaget avslått.

Komiteéns forslag - § 11 Presbyteriemøte, 3. avsnitt

Forslaget avslått.

Komiteéns forslag - § 12 Presbyteriestyre, 3 avsnitt

Forslaget avslått.

Komiteéns forslag - § 13 Synode 2. avsnitt

Forslaget vedtatt med klart flertall

Komiteéns forslag – Reglement for Synoden, repr. Til Synoderådet 1. avsnitt

Forslaget vedtatt.

Sak 6 B

1. Synodestyrets forslag – tre tilsynsområder

Forslaget avslått

2. Nåværende ordning beholdes.

Forslaget avslått

3. Alternativt forslag fra komiteen – 4 tilsynsområder

Forslaget vedtatt.

Sammenslåing av Nordre og Vestre gjennomføres ikke.

Forslaget vedtatt.

Forslaget om eiendommer.

Forslaget vedtatt.

Synoden ber Synodestyret vurdere egen paragraf-

Forslaget vedtatt.

Sak 6 C

Tilsyn i tilsynsmennenes menigheter.

Forslaget vedtatt.

SAK 11: REPRESENTASJON I PRESBYTERIESTYRET

Innstilling fra 3. komité

§ 3.6 Reglement for presbyteriet

Ordlyden i § 3.6 beholdes.

Synoden forstår betegnelsen "eldste" i nåværende ordlyd slik: Til vanlig gjelder dette medlemmer av eldsterådet. I gitte tilfeller vil det imidlertid være åpent for at fratrådte eldste representerer menigheten i presbyteriet.

10 stemmer i komiteen

Mindretallets innstilling:

Endringen vises slik:

Nåværende ordlyd	Endringsforslag	Ny ordlyd
Menighetene representeres i presbyteriet av sine forstandere og av eldste i forhold til medlemstallet slik: .....: To eldste .....: Tre eldste .....: Fire eldste "Når en menighet er uten forstander, har den rett til å la seg representere med en eldste i tillegg til det antall den ellers kan sende"	<i>"og av eldste" erstattes med "og av medlemmer av menighetenes eldsteråd"</i> <i>"To eldste" erstattes med "To eldsterådsmedlemmer"</i> <i>"Tre eldste" erstattes med "Tre eldsterådsmedlemmer"</i> <i>"Fire eldste" erstattes med "Fire eldsterådsmedlemmer"</i> <i>"med en eldste" erstattes med "av et medlem av menighetens eldsteråd."</i>	Menighetene representeres i presbyteriet av sine forstandere og av medlemmer av menighetenes eldsteråd i forhold til medlemstallet slik: ....: To eldsteråds-medlemmer .....: Tre eldsteråds-medlemmer .....: Fire eldsteråds-medlemmer "Når en menighet er uten forstander, har den rett til å la seg representere av et medlem av menighetens eldsteråd i tillegg til det antall den ellers kan sende"

Dette medfører etter forfatningsutvalgets mening følgende forfatningsendring, som bør kunne anses som redaksjonell endring for å kunne bringe ordlyden vedrørende presbyteriet i samsvar med øvrige forfatningsbestemmelser:

§10 Presbyterium (s.41) 2. avsnitt

Nåværende ordlyd	Endringsforslag	Ny ordlyd
Menighetene representeres i presbyteriet av sine forstandere og av eldste etter menighetens medlemstall og i henhold til reglement. Representantene velges av menighetene for tre år.	<i>"og av eldste" erstattes med "og av medlemmer av menighetenes eldsteråd"</i>	Menighetene representeres i presbyteriet av sine forstandere og av medlemmer av menighetenes eldsteråd etter menighetens medlemstall og i henhold til reglement. Representantene velges av menighetene for tre år.

8 stemmer i komiteen

Forslag fra Gunnar Ringøen

Saken sendes tilbake til Synodestyret/ Forfatningsutvalget for ny behandling.

Avstemming:

Forslaget falt mot 99 stemmer

Komiteens flertallsinnstilling vedtatt.

SAK 23: ELDSTE PÅ ÅREMÅL

Innstilling fra 2 komité

Synoden avviser forslaget om ny utredning av spørsmålet om eldste på åremål.

Synoden har forståelse for den utfordring det kan være å rekruttere nye til eldstetjenesten.

Menighetene oppfordres til, i samråd med tilsynsorganet, å finne gode og praktiske løsninger innenfor nåværende ordning. Det kan for eksempel være, permisjonsordninger og arbeidsdeling med andre råd og utvalg.

Enstemmig i komiteen.

Forslag fra Kjell Mortensen, Flekkefjord

Synoden ber Synodestyret utrede og fremme forslag som kan øke rekrutteringen av eldste, ved innføring av faste intervaller for tjeneste og permisjon, eller på annen måte. Det skal legges vekt på at en eldste må kunne ta permisjon i perioder, uten å føle på eller bli oppfattet som at en svikter sitt kall, sin menighet eller sine kollegaer i rådet.

Avstemming

Forslag fra Flekkefjord menighet, side 108, saksdokument del 2:

Forslaget falt.

Kjell Mortensens forslag:

Forslaget falt.

Komiteens forslag:

Forslaget vedtatt.

Kl. 21.35

Sven Walter Aase fratrer

Bjørn Roger Stien fratrer

Kl. 22.00

Bjørn Roger Stien tiltrer

SAK 18: RETNINGSLINJER FOR LEDERVERV I MENIGHETENE

Innstilling fra 8. komité

Vi ber synodestyret igangsette arbeidet med å gjennomgå retningslinjene for hvem som kan være ledere i menighetene. Målet for arbeidet må være å utarbeide retningslinjer som er tjenlige i møte med dagens mennesker. Dette bør skje i samarbeid med FriBU (Frikirkens Barn og Unge).

Enstemmig i komiteen.

Avstemming:

Forslaget vedtatt.

SAK 21: DIAKONIPLAN

Innstilling fra 4. komité

1. Synoden takker diakoniutvalget for en fyldig rapport. Spesielt ser synoden det som viktig at det blir laget en lokal diakoniplan i menighetene.

2. Synoden beklager at arbeidet med å utarbeide en plan for diakonien ble en ”hastesak”. Samtidig beklager vi at rapporten ikke ble sendt til høring og behandling i menighetene før synodemøtet.

3. Synoden ber synodestyret jobbe videre med saken og sende den videre til høring i menighetene med tanke på realitetsbehandling i synodemøtet 2011. Saken bør sendes til menighetsbehandling før behandlingen i neste synode. Det bør være et spesielt anliggende

å organisere diakoniarbeidet slik at omsorgsarbeidet styrkes.

Enstemmig komiteen

Avstemming:

Forslaget vedtatt.

Dette innebærer at øvrige forslag falt.

Forslag fra Lars Iver Larsen

1. Synoden 2008 ber menighetene om å arbeide med de utfordringene som er presentert i kapittel 4.

2. Det ansettets en diakonimedarbeider ved Synodekontoret.

Medarbeiderens oppgave blir å bistå menighetene i arbeidet med de utfordringer som denne handlingsplanen inneholder. Stillingen kan opprettes som prosjektstilling i 2-3 år og evalueres før synodemøtet i 2011. Det bør vurderes om stillingen kan finansieres ved omdisponering av eksisterende stillingshjemler.

3. I "Reglement for diakonrådet" tilføyes følgende, skrevet med kursiv skrift:

Diakonrådets oppgaver

Diakonrådets oppgaver er:

1. Lede menighetens diakonale arbeid i samarbeid med eldsterådet.
2. Utføre, lede og oppmuntre til medmenneskelig omsorg og fellesskapsbyggende arbeid og i særlig grad rette denne tjeneste mot mennesker i nød.
3. Forvalte menighetens økonomi og føre tilsyn med dens eiendom i samsvar med menigheten vedtak.
4. Legge til rette alle praktiske forhold ved gudstjenester og andre samlinger og medvirke til at menighetens foreninger og grupper får best mulige arbeidsforhold.
5. Delta i planlegging og gjennomføring av menighetens gudstjenester.
6. Bidra til bevisstgjøring i forhold til forvaltningen av skaperverket og internasjonal solidaritet.

Diakonene har taushetsplikt.

Oppgavefordeling

Diakonrådet bør søkes sammensatt slik at de ulike arbeidsoppgaver kan fordeles innen rådet og at den enkelte gis hovedansvar for sitt område. Rådet velger sin leder som har som hovedoppgave å lede og samordne rådets arbeid. Hvis ønskelig, kan diakonrådets oppgaver deles på flere ansvarsgrupper innen diakoniatet. Ansvarsgruppene ledes av en diakon, men kan

også ha medlemmer som ikke er diakoner.

4. Det foretas en gjennomgang av forholdet mellom forfatning og reglement, med tanke på at forfatningen skal utgjøre en nødvendig ramme for mer spesifiserte bestemmelser i reglementene.

Utvalget benytter anledningen til å takke for oppgaven vi fikk av synodestyret. Det har vært en interessant og inspirerende prosess som har ført fram til forslaget til diakonal handlingsplan for Den Evangelisk Lutherske Frikirke.

Forslag fra Petter Lande Johansen

1. Synoden takker diakoniutvalget for en fyldig rapport. Spesielt ser synoden det som viktig at det blir laget en lokal diakoniplan i menighetene og ber menighetene allerede nå benytte seg av den fremlagte diakoniplanen.

2. Synoden beklager at arbeidet med å utarbeide en plan for diakonien ble en ”hastesak”. Samtidig beklager vi at rapporten ikke ble sendt til høring og behandling i menighetene før synodemøtet.

3. Synoden ber synodestyret jobbe videre med saken og sende den videre til høring i menighetene med tanke på realitetsbehandling i synodemøtet 2011. Saken bør sendes til menighetsbehandling før behandlingen i neste synode. Det bør være et spesielt anliggende å organisere diakoniarbeidet slik at omsorgsarbeidet styrkes.

Forslag fra Elin Eikeland

Jeg opprettholder forslagets opprinnelige punkt 2 om å ansette en diakonimedarbeider.

SAK 19: OMLEGGING AV BRUK AV OFFENTLIGE TILSKUDD

Innstilling fra 5. komité

1. Statsmidlene, –tilbakeføring til menigheter, fordeling.

70 % av statsmidlene avsettes til støtte til menigheter. Det opprettes et bredt sammensatt innstillingsutvalg som innstiller for synodestyret for bruk av disse midlene. Landmisjonen skal være representert i utvalget.

Minst 1/3 av disse midlene avsettes til investeringer (dagens Fond kirkebygg)

Øvrige midler disponeres etter følgende kriterier:

- Menighetsplantings/menighetsutviklingstiltak
- Støtte til nødvendig betjening av menigheter uten egen økonomisk bæreevne
- Støtte til menigheter med særskilte økonomiske behov ut fra vurderinger av hvert enkelt tilfelle.

2. Statsmidlene – øvrige midler.

Dagens fond administrasjon økes til 13 %, og lønn til synodeformannen samt administrasjon av tilskuddsordningen dekkes av dette.

7 % av statsmidlene overføres studieavdelingen, som disponerer disse til rekrutteringstiltak og tiltak knyttet til dåpsopplæring i vid forstand.

3 % av statsmidlene overføres FriBU, som disponerer disse til tiltak knyttet til dåpsopplæring.

7 % av statsmidlene avsettes til et fond til synodestyrets disposisjon ut fra løpende aktuelle problemstillinger, eksempelvis diakonitiltak, seniorpolitikk etc.

Endring av disse fordelingsnøkler kan foretas av synodestyret.

3. Avlønning av tilsynsmenn.

Avlønning av tilsynsmenn overføres til synodekontoret, og dekkes av tilskudd fastsatt av hvert enkelt tilsynsområde.

4. Samordning av inn- og utbetalinger av kommunale tilskudd og tilskudd til fellesarbeidet.

Kommunale tilskudd og tilskudd til fellesarbeidet kan avregnes før regning eller tilgodebeløp sendes menighetene.

Presisering av punkt 1: Synoden velger innstillingsutvalget. Som en overgangsordning fram til synoden 2011 oppnevner synodestyret innstillingsutvalget.

11 stemmer i komiteen

Mindretallets forslag

Synoden avviser synodestyrets innstilling og opprettholder nåværende ordning.

Synoden gir imidlertid synodestyret fullmakt til å justere fordelingsnøkkelen slik at synodeformannen får lønn av den samlede potten.

8 stemmer i komiteen

Mindretallets forslag vedtatt med 95 stemmer.

Forslag til tillegg til innstillingen

Synoden ser Synodestyrets behov for å kunne gjøre strategiske overordnede grep, også økonomiske. Uavhengig av utfallet av denne saken vil Synoden be Synodestyret legge fram strategiplan og budsjett for perioden 2012 – 2014 til Synoden 2011.

Enstemmig vedtatt

Kl. 23.00

Kjell Audun Herje forlot møtet.

MANDAG 10. NOVEMBER

Møtet startet kl. 09.35

Kl. 09.35

Svein Walter Aase tiltrådte

SAK 1:   SYNODESTYRETS MELDING

Innstilling fra 1. komité

- 1. Synoden takker Synodestyret for godt og samvittighetsfullt arbeid i treårsperioden.**

- 2. Synoden takker ansatte og fratrådte for trofast tjeneste, og ønsker samtidig nye arbeidere velkommen. Synoden vil også takke alle frivillige medarbeidere som trofast og med engasjement arbeider i vårt kirkesamfunn.**

- 3. Synoden gleder seg over etablering av de nye menighetene Karmøy, Nedre Glomma og Smaalenene.**

- 4. Synoden setter pris på at det ble opprettet et diakoniutvalg. Diakoniplanen er også tatt med som et viktig område. Synoden ser med forventning på at dette området kan prioriteres fremover i vårt kirkesamfunn og våre menigheter.**

- 5. Synoden setter stor pris på at arbeidet med retningslinjer og prosedyrer for behandling av saker hvor det rettes mistanke mot medarbeidere om alvorlige forhold i tjeneste, er fullført i denne perioden. Vi håper at "Til Stede" vil være til god hjelp til et ryddig arbeid der slike situasjoner oppstår.**

- 6. Synoden setter pris på at det er opprettet et konfliktråd. Vi anerkjenner styrets gode og viktige arbeid med å forebygge og håndtere konflikter i vårt kirkesamfunn.**

- 7. Synoden setter pris på de tiltak som så langt er gjort for å bedre rekrutteringen av medarbeidere, og understreker viktigheten av at Synodestyret fortsatt prioriterer dette.**

- 8. Synoden ber synodestyret føre protokoll i tråd med forfatningsutvalgets anbefalinger om mer fylldig beskrivelse av sakene.**

- 9. Synoden er glad for at synodestyret har igangsatt en videre prosess vedrørende visjonen sammen med FriBU, januar 2008. Visjonen ble senere vedtatt av synodestyret. Det er viktig at**

hele kirkesamfunnet blir aktivt med i den videre prosessen med utviklingen av en visjon.

10. Synoden er takknemlig for synodestyrets initiativ i forhold til sykehuspreststillingen som sykehusprest på Sunnaas sykehus. Stillingen er nå overtatt av sykehuset.

11. Synodestyrets handlinger godkjennes

Synoden godkjenner Synodestyrets melding, med følgende rettelser og presiseringer;

- **Meldingens pkt.4.1; Det riktige årstall for Jens Lund-Andersens bortgang, er 2006.**
- **Meldingens pkt 4.2: Gudmund Balsnes har ikke fratrudd stillingen som pastor i Gjerstad.**
- **Meldingens pkt. 5.5; Her er nye menigheter nevnt, men ikke nye kirkebygg, slik som overskriften henviser til.**

Enstemmig i komiteen.

Det etterlyses noe om Kristen Videregående Skole i Nordland (KVN) på Nesna, der vi er medeiere.

Forslag fra Jan Gossner til endring av punkt 9

Synoden noterer at synodestyret har igangsatt en videre prosess vedrørende visjonen sammen med FriBU, januar 2008. Visjonen ble senere vedtatt av synodestyret. Det er viktig at hele kirkesamfunnet blir aktivt med i den videre prosessen med utviklingen av en visjon.

For øvrig henvises til behandlingen av visjonsprosessen i sak 2.3.

1. komiteen tok denne endringen inn i sin innstilling.

Avstemming:

Synodestyrets rapport punkt 1-10: Enstemmig vedtatt av Synoden

Synodestyrets rapport punkt 11: Enstemmig vedtatt i Synoden

Forslag fra Brit Løvgren

For at Synoden skal få det mest korrekte bildet av virksomheten i hele 3-årsperioden, bes det vurdert å opprette en kontrollkomité som blant annet følger Synodestyrets arbeid, går gjennom de respektive årsregnskaper og sender sin skriftlige rapport til synodemøtet.

Sammensetning og mandat godkjennes av synodemøtet 2011.

Avstemming

Forslaget enstemmig vedtatt i Synoden

Forslag fra Johan Fredrik Sandvand

Det etterlyses strategiarbeid for DELF, gjerne strukturert som eksemplet fra FriBU, for synodebehandling.

Det etterlyses videre at et budsjettforslag på bakgrunn av strategiarbeidet framlegges på

Synoden 2011.

Avstemming

Enstemmig vedtatt.

KOMMENTARER TIL FORMANNENS TALE

Synoden takker for en inspirerende og framsynt tale.

Spesielt vil vi trekke fram de positive formuleringene av viktigheten av at vi som kirkesamfunn er bevisste på et styresett der det er de troende og bekjennende medlemmer som har styringsrett.

Synoden setter stor pris på at det fokuseres på klimautfordringene og anerkjenner synodestyrets klare ønske om at temaet holdes fram i vårt kirkesamfunn som et viktig område.

Vi er også glade for at det blir fokusert på oppfølging og utrustning av våre tjenere, samt at rekrutteringen inn i vårt kirkesamfunn blir tatt på alvor. Det er også viktig at alle blir inkludert i menighetens arbeid og verdsatt. Det er ingen tvil om at dette vil være avgjørende for kirkesamfunnets utvikling.

Synoden vil i den sammenheng også utfordre neste periodes synodestyre om å få foretatt en undersøkelse for om mulig finne en begrunnelse for at mange av våre medarbeidere er innom vårt kirkesamfunn i relativt kort tid. Hva er grunnen for at ansatte slutter?

Formannens tale inneholdt et punkt om delaktighet i den nye TV-kanalen; FRIkanalen. Synoden ser positivt på at Frikirken i større grad vil engasjere seg i media, med delaktighet i FRIkanalen. Vi mener at Frikirken i langt større grad bør være synlig i media, og ber det nye styret ha dette som mål.

For øvrig merker vi oss at formannens tale i stor grad vinkler det økumeniske samarbeid med andre kirkesamfunn, mot Den norske kirke og en eventuell samarbeidsavtale. Vi mener at Frikirken også bør se til andre kirkesamfunn og organisasjoner for samarbeide, der det er naturlig. Vi mener at det nye synodestyret må være åpen for at oppbygging og sammensetning av ulike kirkesamfunn og menighetsdannelser vil endre seg i tiden som kommer.

Under mottoet ”Bilder av en ønsket framtid”, vekst og modning, berører talen et viktig punkt. Det handler om at alt liv må modnes, vokse og utvikles. Men her savner vi fokuset på trosopplæring av våre barn. I et sekularisert samfunn må vi innse at kirkesamfunnet selv må ta ansvar for å lære opp barn og ungdom i kunnskapen og kjennskapet til evangeliet. Trosopplæringsplaner jobbes det mye med i Den norske kirke, men hva gjøres med dette hos oss?

Vi lever i et land der det kan se ut til at avkristningen er en stor utfordring framover. Vi lever i et samfunn som mangler den grunnleggende kunnskapen om evangeliet. Skolen formidler ikke lenger slik grunnleggende kunnskap på linje med tidligere.

Synoden setter pris på at talen inneholder momenter som går på aktuelle etiske spørsmål. I forbindelse med omtale av slike spørsmål, vil vi understreke at det videre arbeid samt meningsutvekslinger, må ha fokus på respekt for enkeltmennesket og dets situasjon.

Med glede ser vi fram til at de mange tankene i formannens tale skal bli realisert og være med på å forme vårt kirkesamfunn i tiden som ligger foran oss. Jesus kommer snart. Måtte vi ved Hans nåde få være lys og salt – med kraft.

Enstemmig i komiteen.

Møtet hevet kl. 10.55

Kl. 11.20 Håvard Sandve forlot synodemøtet

Kl. 11.20 Dag Haukland forlot synodemøtet

Kl. 11.25 Møtet fortsetter

Kl. 11.45 Heidi Aarmo Lund forlot synodemøtet

Kl. 11.50 Odd Arild Netland forlot synodemøtet

SAK 22: LITURGIREVISJON

Innstilling fra 3. komité

Synoden takker liturgiutvalget som har gjort et stort og omfattende arbeid og lagt fram gode forslag til nye liturgier. Komiteen vil også bemerke at det for alle områdene er tatt med flere liturgialternativer. I tillegg er det også foreslått liturgier for til dels helt nye områder.

Forslagene som ble utsendt våren 2008 har ennå ikke fått tilstrekkelig tid til utprøving.

Synoden oppfordrer derfor menighetene ved passende anledninger om å ta i bruk de nye liturgiforslagene. Menighetene utfordres også til å gi tilbakemelding om erfaringene til liturgiutvalget.

Synoden har oversendt noen spørsmålsstillinger og enkeltkommentarer til liturgiutvalget.

Synoden ber om at liturgirevisjonen også utarbeides i en nynorskversjon.

Enstemmig i komiteen.

Merknad:

Redaksjonskomiteen forutsetter at spørsmålsstillingene og enkeltkommentarene som 3.komite har oversendt til liturgiutvalget, gjøres kjent for synoden.

Avstemming:

Enstemmig vedtatt.

SAK 25: VALG

Underveis i valget ble tellekorpset supplert med følgende:

Solveig Mattland Lund, Bjørn Kolltveit og Harry Hansen.

Det ble avholdt et lukket møtet før valgene startet.

Innstilling fra synodens valgkomité

Komiteens innstilling er enstemmig

Synodestyret

Formann

Arnfinn Løyning Oslo Østre

Pastorer:

Leif Gunnar Sandvand, nestformann Moss

Arnt Sigurd Sollie Randesund

2 varamedlemmer:

Lars Øystein Folkedal Karmøy

Ulf Børge Rahm Brunlanes

Sigmund Sandåker Greåker

Medlemmer, eldste

Tor Torsøy Stavanger

Ragnar Moe Bærum

Kari-Lisbeth Kjus Halden

Torbjørn Nordvoll Levanger

Varamedlemmer, eldste

Roar Herlof Storjord Meløy Søndre

Rolf Nohre Terkelsen Porsgrunn

Björg Paust (stiller til valg som 3. varamann) Oslo Vestre

Benkeforslag medlemmer, eldste

Reinar Karlsen Sortland

Roar Herlof Storjord Meløy Søndre

Avstemming:

Formann:

Arnfinn Løyning, Oslo Østre, valgt med 158 stemmer.

Sigmund Sandåker, Greåker 1 stemme

Blanke stemmer 3 stemmer

Nestformann:

Leif Gunnar Sandvand, Moss, valgt med 134 stemmer.

Arnt Sigurd Sollie, Randesund 3 stemmer

Sigmund Sandåker, Greåker 3 stemmer

Blanke stemmer 20 stemmer

Styremedlem forstandere:

Arnt Sigurd Sollie, Randesund, valgt med 95 stemmer.

<i>Sigmund Sandåker, Greåker</i>	<i>63 stemmer</i>
<i>Blanke stemmer</i>	<i>2 stemmer</i>
<i>Ugyldig</i>	<i>1 stemme</i>

1. varamedlem forstandere:

Lars Øystein Folkedal, Karmøy, valgt med 115 1. st.

2. varamedlem forstandere:

Ulf Børje Rahm, Brunlanes, valgt med 115 1. og 2. st.

Styremedlem eldste:

Tor Torsøy, Stavanger, valgt med 131 stemmer

Kari Lisbeth Kjus, Halden, ble valgt med 120 stemmer

Ragnar Moe, Bærum, valgt med 105 stemmer

Torbjørn Nordvoll, Levanger, valgt med 102 stemmer

1. varamedlem eldste:

Reinar Karlsen, Sortland, valgt med 94 stemmer

2. varamedlem eldste:

Roar H. Storjord, Meløy Søndre, valgt med	83 stemmer
--	-------------------

<i>Björg Paust, Oslo Vestre</i>	<i>2 stemmer</i>
---------------------------------	------------------

<i>Rolf Nohre Terkelsen, Porsgrunn</i>	<i>1 stemme</i>
--	-----------------

Kl. 13.40	Jan Ståle Lystad forlot møtet
Kl. 13.45	Lars Magne Ropstad forlot møtet
Kl. 13.47	Bjørn Roger Stien forlot møtet
	Signe Maria Hansen forlot møtet
Kl. 13.50	Elin Krøvel-Velle forlot møtet
	Solbjørg Gjengedal forlot møtet
Kl. 14.00	Anne Johanne Hjertvik forlot møtet
	Sølve Hatlen forlot møtet
Kl. 14.34	Svein Walter Aase forlot møtet
Kl. 14.35	Geir Lande forlot møtet
	Dagfinn Vikås forlot møtet
Kl. 14.36	Thor-Harry Nordvoll forlot møtet
Kl. 14.37	Thomas Bjerkholt forlot møtet
Kl. 14.38	Ketil Willard forlot møtet
	Lars Stian Tveit forlot møtet
KL. 14.40	Sigrun Reitan forlot møtet

Styret for Frikirkens Israels- og Ytremisjon

Medlemmer

Dagfinn Stærk, leder	Halden
Arnstein Flå	Kristiansand
Torhild Høydalsvik	Ørsta
Bente R Ringøen Hegén	Kristiansand
Ole Johnny Møyholm	Stavanger

Varamedlemmer

Jan Ståle Grøtteland	Egersund
Janne Grethe Havnegjerde	Sula
Håvard Hollerud	Bønes

Benkeforslag

Steinar Sødal

Avstemming:

Styremedlem, leder

Dagfinn Stærk, Halden, valgt enstemmig

Styremedlem

Bente R Ringøen Hegén, Kristiansand, valgt med 134 stemmer

Håvard Hollerud, Bønes, valgt med 132 stemmer

Arnstein Flå, Kristiansand, valgt med 122 stemmer

Torhild Høydalsvik, Ørsta, valgt med 119 stemmer

Varamedlemmer

1. varamedlem

Janne Grethe Havnegjerde, valgt med 91 stemmer

2. varamedlem

Jan Ståle Grøtteland, valgt med 88 stemmer

Det ble avgitt 78 stemmer for Steinar Sødal og 75 stemmer for Ole Johnny Møyholm

Landsmisjonen

Medlemmer

Geir Øystein Andersen, leder	Åsen
Hilde Gro Isaksen	Randesund
Roar Tønnesen	Songdalen
Reidulf Hanssen	Oslo Vestre
Håvard Haugland	Kristiansand

Varamedlemmer

Heidi Aarmo Lund	Tromsø
Thor-Harry Nordvoll	Lovund/Træna

Avstemming:

Enstemmig valgt

Synoderådet

Nordre: 2 faste + 1 vara

Per Arne Engamo	Meløy Søndre
Bjørn Helland	Trondheim
Vara: Jan Frostestad	Sortland

Vestre 1 fast + 1 vara

Jan Løkkeborg	Sula
Vara: Torhild Høydalsvik	Ørsta

Sør-Vestre: 4 faste + 1 vara

Laila Nordstrand Berg	Randesund
Kjell Lyder Johansen	Vennesla
Sveinung Stokka	Riska
Oddvar Larsen	Bryne
Vara: Christian F. Puntervold	Songdalen

Benkeforslag

Jan Gossner	Kristiansand
-------------	--------------

Sør-Østre: 2 faste + 1 vara

Gunnar Engebretsen	Porsgrunn
Odd Nordvoll	Lillesand
Vara: Kjetil Helland	Sønedeled

Østre: 3 faste + 1 vara

Nils Inge Tørresen	Toten
Håkon Valen-Sendstad	Drammen
Caroline Vesterberg	Oslo Vestre
Vara: Per Sten Andersen	Greåker

Avstemming:

Sør-Vestre

Medlem

Sveinung Stokka, Riska, valgt med 137 stemmer

Kjell Lyder Johansen, Vennesla, valgt med 127 stemmer

Jan Gossner, Kristiansand, valgt med 126 stemmer

Oddvar Larsen, Bryne, valgt med 120 stemmer

Varamedlem

Laila Nordstrand Berg, valgt med 117 stemmer

For de øvrige presbyteriene ble komiteens innstilling også valgresultatet. Enstemmig.

Fredtun

Medlemmer

Bernt Ove Bjøragsvik, leder

Lyngdal

Kathrine Gabrielsen

Lillesand

Hilde Vadseth

Sula

Claus Olsen

Bærum

Karin Frøsland

Flekkefjord

Varamedlemmer:

Brit Løvgren

Randesund

Jan Tanggaard

Brunlanes

Benkeforslag

Bjørn Angell

Moss

Osvald Bakke

Avstemming:

Styremedlem, leder

Bernt Ove Bjøragsvik, Lyngdal, valgt enstemmig

Styremedlemmer

Bjørn Angell, Moss, valgt med 120 stemmer

Kathrine Gabrielsen, Lillesand, valgt med 110 stemmer

Hilde Vadseth, Sula, valgt med 103 stemmer

Osvald Bakke, Brunlanes, valgt med 93 stemmer

Varamedlemmer

1. varamedlem

Brit Løvgren, Randesund, valgt med 64 stemmer

2. varamedlem

Jan Tanggaard, Brunlanes, valgt med 53 stemmer

Det ble avgitt 52 stemmer for Claus Olsen, Bærum, og 50 stemmer for Karin Frøsland, Flekkefjord.

3 blanke stemmer

Nordtun

Medlemmer

Per Emanuelsen , leder	Kristiansand
Aksel Olsen	Rødøy
Berner Larsen	Bodø
Inger Stokstad	Treungen

Varamedlemmer

Geir O Hjertaker	Bergen
Ellen Jenssen	Sortland

Benkeforslag

Aud Angell	Meløy Søndre
------------	--------------

Avstemming:

Styremedlem, leder

Per Emanuelsen, Kristiansand, valgt enstemmig

Styremedlemmer

Aksel Olsen, Rødøy, valgt med 127 stemmer

Aud Angell, Meløy Søndre, valgt med 109 stemmer

Inger Stokstad, Treungen, valgt med 94 stemmer

Varamedlemmer

Berner Larsen, Bodø, valgt med 91 stemmer

Ellen Jenssen, Sortland, valgt med 85 stemmer

Det ble avgitt 51 stemmer for Geir O. Hjertaker.

Forfatningsutvalget

Medlemmer

Harry Hanssen, leder	(Ordinert)	2008-2011	Sortland
Elisabeth Solvang	(Ikke ordinert)	(2005-2011)	Oslo Storbymenighet
Helge Utaker	(Ordinert)	(2005-2011)	Ullensaker
Anne Solberg	(Ordinert)	2008-2014	Oslo Østre

Varamedlemmer

Ola Bjørn Kjennbakken	(Ordinert)	2008-2011	Porsgrunn
Øystein Kjærnes	(Ordinert)	2008-2011	Moss

Avstemming:
Enstemmig valgt.

Lønnsutvalget

Medlemmer

Marit Espelid, leder	Bergen
Aksel Olsen	Rødøy
Torgny Strømme	Randesund
Roar Tynes	Sula

Varamedlemmer

Svein Hansen	Drammen
Inger-Johanne Jenssen	Bergen
Arild Odd Stavenes	Lyngdal

Avstemming:
Enstemmig valgt.
Arne Kristiansen deltok ikke i avstemmingen.

Revisorer

Fredtun Folkehøyskole:

KPMG A/S

Stiftelsen Nordtun HelseRehab:

KPMG A/S

Felleskassen, Kirkefondet, Israels- og Ytremisjonen, Landsmisjonen, Budbæreren og Pensjonskassen:

Stiansen & co A/S, statsautoriserte revisorer

FriBU har også valgt Stiansen & co A/S, statsautoriserte revisorer

Avstemming:
Valgt ved akklamasjon.

Valgkomité til Synoden 2011

Leder:	Erling Berntsen	Risør
Personlig vara:	Thor-Harry Nordvoll	Lovund / Træna
Nordre:		
Medlem:	Hilde Reitan	Trondheim

Personlig vara: Olav Tore Jenssen Rognan

Vestre:

Medlem: Odd Rune Havnegjerde Sula

Personlig vara: Petter Ole Kopperstad Herøy

Sørvestre:

Medlem: A. Bruno Jakobsen Sandnes

Personlig vara: Geir Fossnes Vågsbygd

Sørøstre:

Medlem: Trine Syvertsen Grimstad

Personlig vara: Gunnar Engebretsen Porsgrunn

Østre:

Medlem: Torunn Flå Nohre Oslo Storbymenighet

Personlig vara: Solveig Mattland Lund Oslo Østre

Avstemming:

Valgt ved akklamasjon

Forslag fra Brit Løvgren

Synodestyret får fullmakt til å ordne eventuelle uklarheter i forbindelse med valget.

Avstemming:

Enstemmig vedtatt

EVENTUELT

Følgende forslag oversendes synodestyret uten realitetsbehandling:

Forslag fra Lovund/ Træna menighet

Ber Synodestyret se på muligheten/ behov for innspilling av salmer til bruk i menighetene.

(Behovet for vår del ville være en innspilling av de mest brukte salmene, men også innspilling av nye salmer slik at vi kan ta disse aktivt i bruk.) Instrumental.

Forslag fra Glenn Austegaard, Randesund

Ønsker endring av § 17 i forfatningen for å ta bort muligheten for å gjøre forfatningsendringer på ett møte (80 % regelen).

Forslag fra A. Bruno Jakobsen

Det har vist seg vanskelig å finne kvalifiserte og villige personer til å stille i utvalg og ad hoc-komiteen. Synoden (Synodestyret) oppfordres til å utfordre fremdeles oppegående, pensjonerte pastorer/ eldste/ andre medlemmer til å gjøre en fortsatt innsats for vårt kjære kirkesamfunn.

Formannen i 1. komité, Jon-Gunnar Pettersen, takket synodeformann Arnfinn Løyning og nestformann Leif Gunnar Sandvand for ledelsen av synodestyret. Han takket også de øvrige styremedlemmer; Arnt Sigurd Sollie, Bjørn Angell, Ragnar Moe, Tor Torsøy og Hans Christian Andersen.

Videre ble synodesekretær Terje Solberg takket.

Anne-Kristine B. Wiecek ble takket for sin tjeneste som redaktør for Budbæreren.

Styreleder Katrine Bråtane og daglig leder Jarle Skullerud i FriBU ble takket.

Det ble også uttrykt takk til arrangørene og Fredtun for godt vertskap.

Jon-Gunnar Pettersen takket også møtesekretærene Odd Svein Grønsund og Håvard Hollerud, staben fra synodekontoret, Jorun Olsen, Hilde Hasselgård, Hilde K. Labugt, Bjørn Kolltveit og Fredrik Olsen og redaksjonskomiteen, Solveig Matland Lund, Harry Hanssen og Aud Bergquist for deres innsats på møtet.

Til slutt ble møtedirigentene Gunnar Johnsen og Geir Øystein Andersen takket.

Synodeformann Arnfinn Løyning fikk ordet og takket for tilliten fra synoden for seg selv og Leif Gunnar Sandvand.

Arnfinn Løyning erklærte det 110. ordinære synodemøte for hevet kl. 16.00.

Odd Svein Grønsund
Møtesekretær

Håvard Hollerud
Møtesekretær

Torunn Flå Nohre

Jan Løkkeborg

Jan Brusdal